

༡༡། རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་བཞུགས་སོ། །

༡༡། སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། བློས་དང་བསམ་ལ་རབ་
བརྟེན་ནས། བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་དབེན་པར་འདུག་པ་ན། ཚུལ་འདི་སྤང་བ་
བརྟེན་པར་བྱ། ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་། རྒྱུ་མེད་
ལས་ནི་བྱུང་བར་རྟོགས། བྱེད་པོ་ལྟ་དང་དབང་ལྟུག་དང་། ཆངས་དང་བྱུང་འཛུགས་ཀྱི་རོལ་རྩལ། ལག་ན་
མོ་ཡི་རྩལ་བདེན་པས། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་བསྐྱེད་ཅེས་སྟེ། ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པ་ཉལ་གཅིག་ནི། །
ཁམས་གསུམ་འདི་དག་སེམས་ཅོམ་སྟེ། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་
མེད་མིན། ཆོས་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་རང་གི་དེ་བོས་སྟོང་། གཅིག་དང་ཐད་དན་རྣམ་
བྱལ་བ། རྟེན་དང་བདེན་པ་རྣམ་སྤངས་ཤིང་། སྦྱོམ་རྒྱ་རྒྱལ་སོགས་ལྟར། མ་ཁྱེན་ནས་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་གསུངས། དེ་ལྟར་འབྲེལ་དང་མ་འབྲེལ་པའི། རྩ་བ་གང་ནས་བྱུང་ཡིན་ཞེས། མེ་ལོང་ལས་ནི་
རང་ག་ཟུགས་དང་། རྟེན་ལས་ནི་མེ་བཞིན་དུ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཆོས་བསྟན་ནས། རྟོགས་འདིར་ནི་
གསལ་བརྟེན་བྱ། སྟོམ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། གཟུགས་སྒྲིབ་རོལ་བྱལ། སྤང་དོར་བྱས་པས་ཉོན་
མོངས་བསྐྱེད། ཡུལ་འདི་དག་ནི་གང་ཡིན་ཞེས། ཤེས་རབ་ལྟན་པས་ལེགས་བརྟགས་ན། རྣམ་རིག་
ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི། རྩལ་སོགས་ཀྱི་རོལ་བྱུང་པ་མེད། གང་ཆོ་ཡུལ་གྱི་རྩལ་འདི་དག་ ཤེས་ལས་
གཞན་ན་བདག་གཅིག་མིན། བསྟན་མེད་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡི། རིག་ལས་བཅའི་རྩལ་མི་སྟེ། དེ་ཕྱིར་
དེ་བྱུང་འབྲེལ་པ་མེད། དེ་འདོད་ཤེས་ལས་ཡུལ་རྣམས་ནི། སྤང་བར་མི་རིག་འབྲེལ་མེད་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར་ཅི་
ལྟར་སྤང་བའདི། ཤེས་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་མེད་དེ། དེ་བྱུང་རང་རིག་ཉམས་སྟོང་བཞིན། ཆ་མེད་
རྩལ་དང་ཕྱེ་བ། སྤང་བ་སེམས་ཏེ་དེ་ཡི་དོན། སྦྱོར་ལ་གཞན་དུ་བྱུང་མེད་ཕྱིར། ཆངས་སོགས་བྱེད་པོ་
མིན་པར་རྟོགས། ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡང་། རྩི་ལམ་ཉམས་སྟོང་བ་བཞིན། དེ་ཉིད་དེ་ལ་
དམིགས་པ་ལ། ཞེན་པར་བྱེད་ཀྱི་དངོས་བདེན་མེད། དེ་ལྟར་ཆོགས་དུག་ཤེས་པ་འདི། དོན་དང་སེམས་
ཅན་སྤང་བ་དང་། བདག་འཇིན་དང་ནི་རྣམ་རིག་དང་། སྤང་བའི་རྣམ་པ་གང་བྱུང་བ། འདི་ཅི་གཞན་གྱིས་
བྱས་མིན་ན། བདག་གིས་བྱེད་པ་འབྱུང་མ་ཡིན། གཉིས་གྱིས་མ་བསྐྱེད་གཉིས་མེད་མིན། དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་
བས་གསུངས་པ་ལྟར། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅོམ་སྟེ། འདི་ཡི་རྒྱ་རྒྱེན་རྟེན་འབྲེལ་ནི། ཆོགས་
དུག་ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་ཞེས། གསུངས་ཏེ་ཆོགས་དུག་ཤེས་པ་ནི། དམིགས་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་དེ་དག་གྱུང་། །
གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ནི་དུག་པོ་ཡིན། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་དུག་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཅན་དྲུང་པའོ། །
གཉིག་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཡུལ་དང་དབང་པོར་རབ་སྤང་བ། བློས་མེད་ཁམས་ལ་བརྟེན་པ་
ཡིན། དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས་ཡིན་གྱུང་། རྒྱུད་པར་སེམས་བྱུང་འདུ་བྱེད་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་
བརྟེན་ཏེ། དེ་མ་ཐག་དང་ཉོན་ཡིད་གཉིས། དུག་པོ་སྟེ་དང་འགག་པ་ཡི། རྒྱེན་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་པ་

ཡིན། ཚེགས་རྒྱལ་སྐད་ཅིག་སྐྱེ་འགག་གི། བྲངས་བཞིན་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་ལྷན་པའི་
 ཡིད་དང་ནི། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་འདི་ཤེས་འགྱུར། འདི་ཡི་ཆ་ཤས་སེམས་ཉིད་ལ། ངར་སེམས་ང་
 རྒྱལ་འཛིན་པ་དང་། ངལ་ཆགས་ཤིང་མ་རིག་བཅས། འཛིག་ཚེགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་ཅེས་བྱ། རྒྱག་པོ་འགག་མ་ཐག་ཡིད་ནི། རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། ཉོན་ཡིད་
 ཉོན་མོངས་གནས་སུ་འགྱུར། བསྐྱེད་དང་སྐྱིབ་པའི་རུས་པར་ལྷན། དེ་ཕྱིར་ཡིད་དེ་རྣམ་པ་གཉིས། བྲང་
 པར་སློབ་པ་ལྷན་རྒྱུས་ལ། གྲུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་རྟེན་དང་གནས་དང་ནི། །
 ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་ཀྱང་གསུངས། ཚེགས་བདུན་གྱིས་བསྐྱེད་ལས་རྣམས་ཀྱན། མ་འདྲེས་ལུང་དུ་མ་
 བསྟན་པར། བསགས་པས་རྣམ་པར་སློན་ཅེས་བྱ། ཆར་ཆུ་རྒྱུ་མ་ཚོ་ཇི་བཞིན་ནོ། ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་
 བྱེད་པས་ན། ས་བོན་ཀུན་ལྷང་ཀུན་གཞི་སྟེ། རྒྱུ་ཡི་རྒྱུ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡི། ཚེགས་བདུན་ལོ་གན་དེ་ལྷོ་ག་
 ཕྱིར། རྒྱུ་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། བྱིད་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་ན། གྲུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་འདི་ཉིད་
 ནི། སྤང་བྱ་ཀུན་གྱི་ཆ་བསྟེ། རྗེ་ཇི་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས། བཅོམ་པར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ཡིན། །
 གང་ཆེ་སྐྱིབ་བཅས་ཀུན་གཞི་ལོ་ག་ དེ་ཆེ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀུན་སྤང་བ་ཡིར་མེད། ཡོངས་སུ་
 མ་ཆད་ཏུ་གཏུ་ལྷན། ཤེས་བྱ་རྟོགས་ཤིང་དེར་སྟོགས་མིན། ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་མཆོན་ཕྱིར། ཚེས་གྱི་སྐྱེ་
 ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་ནི། དཔལ་བར་འགོ་བས་རབ་བཅོམ་ནས། མཐོང་
 བསྐྱེམ་ཉོན་མོངས་རབ་སྤངས་ནས། ཉོན་མོངས་མེད་ཅིང་སྤིད་ནི་མེད། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སུ་
 བཞེད། དེ་མཐག་པའི་ཡིད་དེ་ནི། རྒྱག་པོ་འཛིན་པས་འཛིན་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་བྱེད་རྣམ་རྟོག་
 ཡིན། དེ་ན་ཡང་དག་ཤེས་རབ་དང་། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས། བཅོམ་པས་བཟོད་པ་ཆེ་ཐོབ་
 ཆོ། དོན་བཅས་འཛིན་པ་གནས་གྱུར་པས། ཞིང་ནི་དག་པ་སྟོན་པ་དང་། རྒྱས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཡེ་ཤེས་
 དང་། ལས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཐོགས་མེད་པའི། རྣམ་རྟོག་གནས་ཡོངས་གྱུར་པ་ནི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་འདི། བསྐྱེམ་པ་དག་པས་སྤིད་ནི་ལ། མི་གནས་ནི་དང་བྱམས་པ་
 དང་། ཐུགས་རྗེར་ལྷན་ཞིང་འཁོར་རྣམས་ལ། སྐྱེ་ཚེགས་སྐྱེ་དང་གསུང་སྟོན་མཛད། ཚེས་ཆེན་དབྱིངས་
 གྱི་དབྱིལ་འཁོར་འབྱུང་། ཏིང་འཛིན་གཟུངས་རྣམ་ཀུན་གྱི་གཏིར། ཡོངས་སྤྱོད་རྟོགས་སྐྱེ་ཞེས་སུ་བཞེད། །
 སྟོལ་ཡིད་གྱི་ཆ་གཅིག་ནི། ཡང་དག་ཀུན་རྟོག་ལས་སྐྱེས་པ། བདེན་བཞིའི་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན། ཤེས་
 བཟོད་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གིས། དོན་མཐོང་བདེན་པར་རྟོགས་པ་ལས། དབང་པོ་ལྷན་རྒྱུས་གནས་གྱུར་
 ནི། དོན་ཀུན་འཕྱུག་དང་ཐམས་ཅད་གྱི། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐག་བཅུ་གཉིས་ལ། དབང་འབྱོར་དེ་ཉིད་མཐར་
 ཕྱིན་པས། བྱ་བ་བྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཁམས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སྐྱེ་ཚེགས་པའི། དཔག་མེད་བསམ་ཡས་
 སྐྱུལ་པ་ཡིས། སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་བསྐྱུབ་པའོ། འདི་ནི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་ཆེན་པོ། སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་
 གནས་གྱུར་པའི། སྐྱུ་གསུམ་མཛད་པར་བཅས་པ་རྣམས། ཚེས་དབྱིངས་སྐྱོས་བྲལ་དབྱིལ་འཁོར་དུ། །
 རྟོགས་པ་འཁོར་འདས་ཐོག་མེད་ཀུན། གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བ་དུ། བཞུགས་པ་དེ་བོ་ཉིད་སྐྱུར་བཞེད། །
 རྒྱལ་བས་གཞུང་གཞན་ཁ་བཅིག་ཏུ། འདི་ལ་ཚེས་གྱི་སྐྱེ་ཞེས་བསྟན། དེ་ཆེ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ། གཞན་ནི་

གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ཞེས་བཟློད། ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་སྐྱ་བཞི་ཡི། རང་བཞིན་མངོན་གྱུར་སངས་རྒྱས་ཏེ། །
 སེམས་ཡིད་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཡི། སྤྱི་མཐུན་གང་ཀུན་གཞི་ཡིན། སྤྱི་མེད་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་དཔོན་བཟློད། །
 མ་དག་ཀུན་རྟོག་འཛོམས་བྱེད་པ། དག་པའི་ཀུན་རྟོག་ལས་སྦྱེས་པའི། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་དབང་པོ་
 བློ། འཛིན་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པར་གསུངས། རྟོན་དམ་ཚུལ་འདི་མ་རྟོགས་པས། རྟོང་སྒྲུལ་ལ་ཁོར་
 བའི་རྒྱ་མཚོར་འབྱུངས། ཐེག་ཆེན་གྱི་འདི་མ་རྟོགས་པས། གང་གིས་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་འགྱུར། ཀུན་
 གྱིས་འདི་དོན་རྟོགས་པར་ཤོག། རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས། བཀའ་ལློ་བ་བཅུ་པའི་ཆོས་
 གཅིག་ལ་རང་བྱུང་དོན་མེད་པའི་སྤྱི་དཔོན་དུ་སྦྱར་བའོ། །།

ལྟོ རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་དོན་གོ་གསལ་དུ་འབྱེད་པ་
རང་བྱུང་དགོངས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ལྟོ རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་དོན་གོ་གསལ་དུ་འབྱེད་པ་རང་བྱུང་དགོངས་
པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ལེགས་གསུང་ཆོད་མ་གསུམ་ལྟན་
དབྱངས། །དཔལ་གྱི་མགུལ་ནས་སྒྲོགས་པ་ཡིས། །རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྟོན་བྱེད་པའི་དབང་། །རང་བྱུང་རྒྱལ་
བར་གྲགས་ལ་འདུད། །འཁོར་འདས་ཆོས་ཀྱན་རྣམ་ཤེས་དང་། །ཡེ་ཤེས་གཟུགས་ཏེ་དེ་ཡི་ཚུལ། །སྟོན་
བྱེད་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲིའི་བཅུད། །ཁང་འདི་སྤུས་རྟོགས་སྤྱི་མཐུན་བྱེད། །སྟོགས་ཅོམ་གོ་ཞིང་སྤྱོད་བས་
ཀྱང་། །སྤྱིང་བུམ་བདུད་ཅིའི་བཅུད་འབྲིལ་ཏེ། །ཞི་བའི་ལང་ཆོ་བརྟམ་པའི་ཕྱིར། །བྱུང་འཕགས་གཞུང་འདི་
དགོལ་བར་བྱ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྤྱི་བྱེད་པ་དུ་གཞིགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མངའ་མཛད་པ། །འཛིག་རྟེན་
དབང་ཕྱག་སྤྱུལ་པའི་སྐྱར་བཞེངས་ནས་ཐུབ་བསྟན་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྤྱི་མཐུན་གསུམ་ན་འབྲན་པའི་རྒྱ་དང་བྲལ་
བ། །རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རང་བྱུང་རྟོགས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚིག་ཉུང་དོན་ཟབ་འདི་འཆད་པ་ལ་
གསུམ། །བརྩམ་པ་ལ་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་ཀྱི་དོན། །འཇུག་བྱ་གཞུང་གི་དོན། །ཞུགས་ཐོན་མཇུག་གི་དོན་
ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ། །མཛོད་པར་བཛྲོད་པ། །བརྩམ་པར་དམ་
བཅའ་བཅོ། །དང་པོ་ནི།

རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འབྲུལ་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་ཇི་
ལྟར་ཡོད་པ་དང་། །འབྲུལ་པ་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཐུང་ན་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟར་སྐྱར་བ་དང་།
དེ་གཞི་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་ཐད་དུ་སྐྱར་བའི་ཚུལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ། །རྣམ་ཤེས་འབྲུལ་པའི་སྟོན་འཆོས་ཤིང་ཡེ་
ཤེས་ཇི་བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་ཏུ་སྟོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །དབྱེད་པས་
བཅའ་སྤྲུལ་ཞིང་གཞུང་དོན་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་དོན་དང་བྱེད་ལས་ལས་མཚན་དུ་བཏགས་
པར་མཛད་དོ། །དེ་འང་འཕགས་པ་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས། །འཁོར་བ་རྣམ་རྟོག་ཅོམ་ཉིད་དེ། །རྣམ་རྟོག་མེད་པ་
ཐར་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། །འཁོར་འདས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ནི་སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲི་བཅས་
དང་དྲི་མེད་ལ་དབྱེ་བས་སྟེ་བ་ཅོམ་ཡིན་པས། །ཚུལ་འདི་རྟོགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་
འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སངས་རྒྱས་དང་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་སྟེ། ཡུལ་འཛུལ་ལེ་ཞེས་པ་བཤད་གཞིར་བྱས་པ་ལྟར་གྱིས་འཛུལ་ན་བསྟན་བཅོས་རྩལ་པ་ལོ་
རང་བྱུང་རྩིས་སོ། །དུས་གང་དུ་འཛུལ་ན་འདི་ཉིད་རྩིས་པའི་ཐོག་མར་ནི། །ཡུལ་གང་ལ་འཛུལ་ན་སྤངས་བྱ་སྟོ་
བྱུང་གྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སངས་ཤིང་རྟོགས་བྱའི་བྲམ་མཁའ་མཁའ་གཉིས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་
ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་གཞན་དོན་དུ་སེམས་དཔལ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྤྱུང་པ་དུས་གསུམ་དུ་གཤེགས་ཤིང་བཞུགས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་འོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་སྒྲིག་སྤྱུལ་གྱིས་ཤིང་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ན།
རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་འཕེལ་ཞིང་བར་ཆད་ཞི་བས་རྩིས་པའི་བྲམ་མཁའ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཕྲུལ་
ཡུན་གྱི་བདེ་བ་མཛོལ་མཐོང་དང་དེས་པར་ལེགས་པའི་ཕུན་ཚོགས་འཕྲོག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། **རྒྱལ་བའི་ཡུལ་ལས།**
རིགས་གྱི་བྱ་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡུལ་འཛུལ་ལེ་ཞེས་བཞེད་ན། དེ་
ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པའི།

ཐོས་དང་བསམ་ལ་རབ་བརྟེན་ནས། །བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། །
བདག་ཉིད་དབེན་པར་འདུག་པ་ན། །ཚུལ་འདི་སྤངས་བ་བཞེད་པར་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྩིས་པའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་འཛིན་པ་ཡིན་ཀྱང་གཤུལ་བྱ་གྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྩིས་སུ་
བསྐྱེད་པའི་སྤངས་དུ་སོ་སྐྱེའི་གང་ཟག་ལྟར་བསྟན་ཏེ། དེ་མ་མེད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་གཞིར་བཞག་ །
ཐོག་མ་ཉིད་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེས་པ་དུ་མའི་ཞལ་སྤྲན་ཐོས་པ་སྤྱོད་པས་མེད་དུ་
མཛད་ན། བར་དུ་མཐོ་བསམ་གྱི་རྟོག་དཔྱད་ཞིབ་མོས་ཐོས་པའི་དོན་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ལ་རབ་ཏུ་བརྟེན་ནས།
མཐར་ཐོས་བསམ་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་ནང་དུ་ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབས་ཏེ་བསྐྱེད་པས་པས་འབྲས་བུལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་
ཕྱིར། རང་བྱུང་རྩིས་བདག་ཉིད་ཕྱི་འདུའཛི། བར་ཉོན་མོངས། གསང་བ་འབྲུལ་རྟོག་གི་རྣམ་པར་གཡེང་
བས་དབེན་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དུ་མ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་འདུག་པར་གྱུར་པ་ན། འབྲུལ་གྲོལ་གྱི་ཚོས་ཚུལ་
ཟབ་མོ་འདི་ཇི་བཞིན་རྟོགས་ནས་མཁའ་མཁའ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྤངས་བསྟེ། དེ་ཉིད་རྩིས་ཐོབ་དམིགས་པ་མེད་
པའི་ཐུགས་རྩིས་སྤྲུལ་ལྟར་གྱི་གཤུལ་བྱ་གཞན་དོན་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཆེད་དུ་བཞེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
དག་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒྲོ་ནས་འདོམས་པ་འང་ཡིན་ལོ། །དེ་འང་**སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་དབྱིག་གཉིན་གྱི་ཞལ་ནས།**
ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྟར་པས། **སྒྲོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར།** །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ཞིག་ཐར་
པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁའ་མཁའ་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གིས། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་རྟེན་ཚུལ་
བྲིམས་དེ་མ་མེད་པ་ཞིག་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། **བཤེས་སྤྱིང་ལས།** **བྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ།** །
ཡོན་ཏན་གཞི་རྟེན་ལ་གསལ་པར་བྱུང་བས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས། ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྟར་པས་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་
པོ་བྱུང་གོས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་དགོས། དེ་རྟོགས་
པ་ལ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གོ་བའི་ལུང་དང་རིགས་པ་ཤེས་དགོས། དེ་ཤེས་པ་ལ་ཐོས་པ་བྱེད་དགོས།
དེ་མ་བྱས་ན་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དོན་མི་རྟོགས། དེ་མ་རྟོགས་ན་བདག་མེད་སྒྲོམ་མི་ཤེས། བདག་མེད་སྒྲོམ་
མ་ཤེས་ན་སྒྲོམ་བྱས་ཀྱང་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མི་སྐྱེ། དེ་མ་སྐྱེས་ན་འཕགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་མི་སྟི། དེ་

མ་སྐྱེས་ན་སྒྲོམ་པ་མཐར་ཐུག་གི་སངས་རྒྱུ་འཕྲོ་བ་པ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། **ཐོག་བསྐྱེས་ལས།** **ཐོས་སོགས་**
བག་ཆགས་མེད་པར་ནི། **དེའབྲས་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཕྱིར།** ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །
དེས་ན་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན། སྒྲུང་དོར་གྱི་ཆ་མི་ཐུད་པས་བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་སྟོབས་ཆུང་། སྐྱེ་བ་ཐམས་
ཅད་དུ་དབང་པོ་བརྟུལ་པོར་འགྱུར། སྒྲོམ་བྱས་ཀྱང་བདག་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་མི་ཆོད། དེ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་
དམིགས་མང་དོ། ཐོས་པ་དང་ལྷན་ན། ཤེས་བྱ་ལ་མཁས་པས་སྒྲོམ་མི་སྒྲོངས། རང་གི་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱས་པས་
ཀུན་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སྟོབས་པ་ཐོབ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་པར་གྲོལ་བས་སྒྲོ་བ་དེ། མཁས་པ་མཁས་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་གྲངས་སྟུང་གོ། ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་རབ་ཐུན་སྟུམ་ཆོག་ཤིང་། དབང་པོ་རྩོམ་ཐོས་པ་འཛིན།
སངས་རྒྱུ་བྱེད་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་མངལ་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་འབེལ་བའི་གཏམ་བྱེད་པར་རྟུན། རང་
གི་ཤེས་སྒྲིབ་སྟུང་། གཞན་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་སྟེ།
སྟུང་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས། །ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་
དག་འདའ་བར་འགྱུར། མི་ཡི་བྱུ་མཆོག་འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་བསྐྱོར་བྱས་ནས། །སྟུག་བསྐྱེལ་ཟད་པར་བྱ་ཕྱིར་
འགྲོལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། **དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས་ཀྱང་།** **ཐོས་པས་ཆོས་**
རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར། ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྟོང་། ཐོས་པས་སྟིགས་སྟོང་བར་བྱེད། ཐོས་པས་ལྷ་
རན་འདས་པ་ཐོབ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། ཐོས་པས་མ་གྱི་ཤེས་རབ་མེད་ཅིང་བདག་
མེད་གཉིས་ཀྱི་དོན་མ་གོ་བར་བྱུན་སྒྲོམ་བྱས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅུང་ཟད་ཐོབ་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་སྟོང་མི་རྟུས་པས་
འཁོར་བར་ལྷུང་སྟེ། དཔེར་ན་ལུ་སྟེགས་རིངས་བྱེད་ཀྱི་བྱ་ལྷག་སྟོང་གིས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཐར་ཕྱིན་པར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། **ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུ་པོ་ལས།** **ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་**
སྒྲོམ་པར་བྱེད་མོད་ཀྱིས། དེས་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འཛིག་མི་བྱེད། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཞིང་རབ་འབྲུགས་
ཏེ། །སྟུག་སྟོང་འདི་ན་ཏིང་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། ཐོས་པས་མ་གྱི་ཤེས་རབ་ཟབ་
མོའི་མིག་ཐོབ་ནས་བསྐྱོམ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། **ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆོག་ཤིང་གི་**
ལེའུ་ལས། ཤེས་རབ་རྒྱས་བྱེད་པ་ནི་ཐོས་པ་སྟེ། །ཁམས་པ་དང་ནི་གཉིས་པོ་ཡོད་ལྟར་ན། དེ་ནས་བསྐྱོམ་
པ་ལ་ནི་སྟོང་བ་སྟེ། དེ་ལས་དངོས་གྲུབ་སྒྲན་མེད་པ་ཐོབ། ཅེས་གསུངས་པ་དང་། **འཕགས་པ་བྱེད་ཆུབ་**
སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག །བྱེད་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བ་དེ་
ནི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་འཕྲོལ་བསྐྱེལ་བར་བྱའོ། །མང་དུ་ཐོས་ནས་དབེན་པ་ལ་བསྐྱེལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
སྒྲོམ་པ་དང་མི་ལྷན་སྟོན་ཅི་ཡོད་སྟུམ་ན། སྒྲོམ་པ་དང་མི་ལྷན་པའི་ཐོས་བསམ་རྒྱུད་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
མངོན་སུམ་དུ་མི་རྟོགས་ཏེ། **པལ་ཆེན་ལས།** ཅི་ལྟར་བྱ་རམ་མངར་བའི་རོ། །བཤད་ལས་ཀྱང་བར་མི་
འགྱུར་ཏེ། །ནམ་ཞིག་བྱ་རམ་ཐོས་པ་ན། །མངར་བའི་རོ་ནི་ལྷུང་བ་བཞིན། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་དག །
བཤད་པས་རོ་ནི་ལྷུང་མི་འགྱུར། །ནམ་ཞིག་དེ་ལ་བརྟུང་བསྐྱོམས་ན། །རང་རིག་དེ་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །
ཅེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས། དང་པོར་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱིས་སྒྲོ་གསུམ་དག་པར་བྱས་ནས། དེ་ནས་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད། རིགས་པའི་

སྒོམ་པས་མ་གྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐོས་པའི་དོན་དེ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་ཡང་ཡང་བསམ་ཞིང་གོམས་པར་བྱ། དེ་
 རས་མ་འབྲུལ་བའི་དོན་དེ་སྒྲིབ་དངོས་རྗེས་གསུམ་དང་ལྷན་པར་བསྒྲོམ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་གྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 སྒྲིབ་ལམ་དུ་བདག་མེད་གསལ་སྒྲུབ་ཐོབ་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་གྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཐོང་
 ལམ་དུ་བདག་མེད་མཛོད་སྒྲུལ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་ཞིང་། སྒྲོམ་ལམ་དུ་དེ་གོམས་པར་བྱས་ལ། གོམས་པ་
 མཐར་ཐུག་པས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་སྟེ། **དཀོན་མཆོག་བརྟེན་གསལ་པ་ལས།** ཚུལ་
 བྱིས་པ་ལ་གནས་ཏིང་འཛིན་འཐོབ་སྟེ། ཏིང་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པར་བྱེད། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡེ་
 ཤེས་རྣམ་དག་འཐོབ། ཤེས་ཤེས་རྣམ་དག་ཚུལ་བྱིས་པ་ལ་སྒྲུབ་སྒྲུལ་ཆོག་ལ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན།
 ཞིང་དང་། ས་བོན་དང་། ཚུལ་ལྟ་བུ་དང་གསུམ་ཆོང་ན་འབྲས་བུ་སྟོན་ཐོག་དེ་འབྲུང་ལ། གཅིག་མ་ཆོང་ན་ཡང་
 འབྲས་བུ་དེ་མི་འབྲུང་བ་བཞིན། ཚུལ་བྱིས་པ་ཀྱིས་གཞི། ཐོས་པའི་ས་བོན། བསམ་སྒྲོམ་གྱི་ཚུལ་ལྟ་བུ་
 གཤེད་ཐམས་ཅད་ཆོང་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་ལྷག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཅུ་བའི་གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཤད་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཤད་པ།
 དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྟུན། རྟེན་དང་པོ་ལ་བཞི། འབྲུལ་དང་མ་འབྲུལ་པའི་ཅུ་བ་སེམས་ཉིད་དུ་བཤད་པ།
 སྒྲུབ་བསེམས་སྒྲུབ་པ། སེམས་སྒྲུལ་དུ་བསྟན་པ། འབྲུལ་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཆོག་ལ་བརྒྱད་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་འདག་སྒྲུལ། གཞན་གྱིས་ལོག་པར་རྟོག་པ། རྒྱལ་བས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ། རང་གིས་རྟོག་པ་ནས་
 སྟོན་ཚུལ་ལོ། རང་པོ་ནི།
 ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀྱི་དང་། རྒྱ་མེད་ལས་ནི་གྱུང་བར་
 རྟོག་པ། བྱེད་པོ་ལྟ་དང་དབང་ལྟ་གཞུང་། ཆོངས་དང་བྱུང་འཇུག་གི་རོལ་རྒྱལ། ཤལ་ན་མོ་ཡི་རྩས་བདེན་
 པས། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་བསྟེན་ཅེས་སྟེ། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པས་བསྟུས་པ་འབྲུལ་པའི་རང་བཞིན་ཅན། འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་
 གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་གསུམ་དུ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཅིལ་སྒྱུང་བའི་ཚུལ་ནི།
 གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་གྱིས་པའི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་དཔྱད་མི་ཤེས་པས་ཅི་འདྲ་མ་རྟོགས་པ་དང་། གྲུབ་
 མཐའ་ལ་ཞུགས་པའི་ལུས་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱུ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། རང་པ་ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཕྱོགས་ཅམ་རྟོགས་པ་ལས་སྒྲུབ་བསེམས། སེམས་སྟོང་ཉིད། སྟོང་ཉིད་རྟོག་འབྲེལ་དུ་འཆར་བའི་ཚུལ་ཡང་
 དག་པའི་དོན་ཇི་བཞིན་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་སྒྲོ་སྒྲུར་མང་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །
 དེ་འདྲ་ལུས་སྟེགས་གྲངས་ཅན་པ་རྣམས་ནི། བདེ་སྟུག་བཏང་སྒྲོམས་གསུམ་མམ། རྒྱལ་ལུན་པ་སྟོང་སྟོང་ས་
 གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་རྒྱ་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་རྟག་པ། གཅིག་ལྟ། བཅ་པོ་མིན་པ། རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ། རྣམ་
 འབྲུལ་སྒྲུལ་པ་ལ་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་ལྟ་དང་ལྷན་པ་ཡོད་པས། རྒྱ་གཙོ་བོ་ལ་འབྲས་བུ་རྣམ་
 འབྲུལ་ཡོད་པ་སྟེ་བས། བདག་ལས་བདག་སྟེ་བར་འདོད་པ་དང་།
 དབང་ལྟ་གསུམ་རྣམས་ནི། དབང་ལྟ་གྲུབ་པ་གཅིག་ལྟ། རྟག་པ། གཡོ་བ། ལྷ་ཡིན་པ། བཀྱར་བྱ་
 ཡིན་པ། གཙང་བ། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ། རང་དབང་ཅན་ཡིན་པ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་གཅིག་

ཕྱིན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པས། རྒྱུ་གཞན་ལས་འབྲས་བུ་གཞན་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་། རྩལ་
འཇུག་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་ནི། མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་གྱི་བདག་དང་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་རུས་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ཕྱིན་གྱི་
དངོས་པོ་རྣམས་བྱུང་བར་འདོད་པ་དང་།

རྒྱུ་འཕེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། སྒྲོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་འདོད་དེ། ཅི་

སྐད་དུ། ཉི་ཤར་རྒྱ་བོ་ཐུར་དུ་འབབ་པ་དང་། །སྒན་རྒྱུ་ཆོར་མ་གཟང་རིང་ཚོ་བ་དང་། །ཆུ་བྱའི་མདངས་
ལེགས་གང་ཡིན་དེ་དག་ཀྱུན། །སྤུས་ཀྱང་མ་བྱས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་། །ཞེས་ཟེར་ནས་འཛིན་ཏེན་མངོན་སུམ་
གི་སྤྲང་ཚུལ་ཡང་རྒྱུ་ཡི་རྒྱུ་འདོར་བས་བྱུ་མཐའ་སྤྲུ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཐ་ཆད་པའོ། །བྱེད་པོ་ཁས་ལེན་
པ་ལའང་བོད་དུ་སྒྲོན་བཅུད་ལེགས་ཉིས་ཐམས་ཅད་སྤྲོམ་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བས་བྱས་པར་འདོད་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་དབང་ལྷན་དང་། ཆོངས་པ་དང་། རྩལ་འཇུག་གིས་བྱས་ཤིང་བདག་དང་འཛིན་ཏེན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
ཞེས་སྤྲུ་བར་བྱེད་དེ། དེ་དག་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པའི་འབྲུལ་པ་ཤུགས་ཡིན་པས་རིང་དུ་འདོར་བར་བྱའོ། །
ཡང་ནང་བའི་བྱུ་མཐའ་བཞིའི་དང་པོ་ཉན་ཐོས་བྱེད་པ་ཏུ་སྤྲུ་བས་ཕྱི་རོལ་དུ་དོན་དུ་སྤྲང་བའི་དངོས་པོ་འདི་མི་བདེན་
ཀྱང་། རྒྱུ་ཡི་ཆུ་ལས་མེད་པ་དབང་པོའི་སྒྲོན་ཡུལ་མིན་པའི་དོན་དམ། བར་ཤེས་པ་སྤྲད་ཅིག་ཆ་མེད་
སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཏེ་སྤྲུ་མ་ལ་དངོས་པོ་གཞན་གྱིས་བཅོས་མི་རུས་པ་དང་། སེམས་རྒྱུ་ལྟོ་ཡིས་དཔྱོད་མི་རུས་པས་
རྟག་པ་དེ་འདྲུས་ནས་བསགས་རྒྱུ་ཡུལ་དུ་བྱུ་བའི་ཀྱན་རྩྭ་གྱི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་
འདི་བྱུ་བ་བཞིས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཟུགས་སྤྲི་རི་རིག་ཆོས་སོ་སོའི་རྒྱུ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །རྒྱུ་ཡི་
ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་དྲུག་གམ་བཅུར་བྱེ་བ་དང་། སེམས་རྒྱུ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་དབྱེན་བྱུ་བ་མེད་པས་མི་
འཐད་ལ། ཆུ་ལས་མེད་ན་རགས་པའང་རྩྭ་མི་རུས་སོ། །
ཡང་ཉན་ཐོས་མདོ་སྤེ་པས་ནི། ཕྱི་དོན་གཟུགས་སོགས་མངོན་སུམ་འདི་ནི་ཀྱན་རྩྭ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་ལ་མངོན་
སུམ་དུ་མི་སྤྲང་སྟེ་དབང་པོ་དང་ཡུལ་འཐད་པ་ནའང་སྤྲོས་རྒྱའི་ཐལ་བའི་རི་མོ་འདྲ་བ་ཞིག་སྤྲང་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་དོན་
རྣམ་ཤེས་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པའི་དོན་རང་མཚན་པ་ནི་པག་གམ་སྒྲོག་མེད་ལྟ་བུ་སྤྲུ་བདེན་པར་ཡོད་པས། དེས་
བདག་སྟེ་ནང་གང་ཟག་དང་བྱེད་པའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་སམ་ཡུལ་ཆོས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་སྤྲུ་འོ། །དེ་འདྲའི་
འཐད་དེ། པག་ན་མེད་ཤེས་པ་ལ་སྤྲང་ན་པག་ན་མེད་འགལ་ལ། མི་སྤྲང་ན་རྣམ་པ་ཡང་གཏོད་མི་རུས་པར་
འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉག་གཅིག་ནི། །ཁམས་གསུམ་འདི་དག་སེམས་ཙམ་སྟེ། །

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །

ཆོས་རྣམས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་སྟེ། །དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་། །

གཅིག་དང་ཐད་དཀྱིལ་བྲལ་བ། །རྒྱན་དང་བདེན་པ་རྣམ་སྤངས་ཤིང་། །

སྤྲུ་མ་རྒྱུ་ལ་སོགས་ལྟར། །མཁྱེན་ནས་སེམས་ཙན་རྣམས་ལ་གསུངས། །

ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། སྤྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ཤེས་བྱའི་ལྟ་བ་དང་འཛིན་ཏེན་

བ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས། འཛིག་རྟེན་ནི་འགྲན་རྒྱ་སྤངས་པའི་ཉག་མ་གཅིག་
 སུ་དེས་ནི། །ཐམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་གཟུགས་ཙམ་ལས་
 དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། གྲུལ་བའི་སྤྲས་དག།ཐམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། །ཞེས་
 ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དང་། **ལྟར་གཤེགས་པ་ལས་གྱུང་།** **མེའོང་ལ་ནི་གཟུགས་སྤང**
ཡང་། །ཡིན་པ་མེད་པ་སྤང་བ་ལྟར། །སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་མི་ཤེས་པར། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་གཉིས་
 གྱི། །རྣམ་རྟོག་བག་ཆགས་འབྲེལ་བ་ཡིས། །སྤྲོའོགས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །མི་རྣམས་ལ་ནི་པ་རོལ་
 སྤང་། །འཛིག་རྟེན་ཐམས་པོ་སེམས་ཙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། **སྤྲགས་ལས་གྱུང་།** **རིན་ཆེན་**
སེམས་ལས་ཕྱིར་གྱུར་པའི། །སངས་རྒྱུས་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་མེད། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་དོན་
 རྣམས་། །ཕྱི་རོལ་གྱུར་པ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་སུ་སྟོགས་བྱེད་ཀྱི་
 འདོད་པ་ལྟར། །བདག་ལས་གྱུང་བདག་ཉིད་སྟེ་བམ་ཡིན་ཏེ། །བདག་རང་གྲུབ་ཟིན་པ་ཡང་སྟེད་མི་དགོས་པ་
 དང་། །གཞན་ལས་གཞན་སྟེ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་ཅེས་པ་འང་བདག་ལ་ལྟོས་དགོས་ན་ལྟོས་གཞིའི་བདག་
 མེད་པར་སུ་ཞིག་གི་གཞན་དུ་འཐད། །འོན་ཀྱང་གཞན་གྱིས་གཞན་སྟེད་ན་ཉི་མས་སུ་ན་པ་དང་རེ་བྲེས་བུམ་པ་
 སོགས་བསྟེད་དགོས་པ་ལ་དེ་འདྲ་སྤིང་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཁ་ཉིས་ཀ་འདུས་པ་ལས་གྱུང་བསྟེད་པ་མིན་སྟེ་སྟེན་སྲུལ་
 གཉིས་ཀར་འགྱུར་བའམ། །ཡང་ན་བདག་གཞན་དུ་ས་སྐྱམ་ནི་རྒྱ་གཡས་གཡོན་ལྟར་པན་ཚུན་རྒྱ་རྒྱེན་དུ་མི་འཐད་
 དོ། །རྒྱ་མེད་པ་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་ས་བོན་ལས་སྐྱུ་གྱུར་སྟེ་བསོགས་མཐོང་བཞིན་པས་འཐད་པ་མིན་ལ།
 འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། །འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་སྟོས་པའི་མཐའ་ལས་འདས་
 པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ།
 གང་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་ནི། །རང་གིས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་བདེན་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་བའོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ཆུ་ལྟ་བུར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ།
 སྤང་བ་ཙམ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བཅའ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཞུགས་པ་ནི་ཆོས་
 ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། **ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོས།** **ཇི་ལྟར་སྤང་བའདི་ཁོ་ན།** །ཀུན་རྫོབ་གཞན་ནི་
 གཅིག་ཤོས་ཡིན། །ཞེས་དང་། **ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུད་པས་ལས་གྱུང་།** །ཀུན་རྫོབ་ནི་གཉིས་སུ་
 སྤང་བའོ། །བདེན་པ་ནི་ཆུ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བཅའ་བ་སྟེ། །དེའི་
 གནས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་དང་། །དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེན།
 གཅིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འབྲུལ་སྤང་དུ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་ལ། །དོན་དམ་བདེན་
 པ་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ། །དཔེར་ན་ཆུ་རྒྱར་སྤང་བ་རྒྱ་དངོས་སུ་མ་གྲུབ་ལ། །རྒྱ་དངོས་ཉིད་
 ཆུ་རྒྱར་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་ལོ། །ཁ་ཅིག་པ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མཐོང་བས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་
 བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་བཞི་ཡོད་པར་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །
 །བདེན་གཉིས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་དུ་འབྲུལ་པའི་ཆོ་དངོས་གནས་སུ་ཐག་པ་ཡོད་

ལ་སྐྱུལ་མེད་ཀྱང་འབྲུལ་སྐྱུང་དུ་ཡོད་མེད་གཉིས་གཞིག་ཅིག་ལ་ཚོགས་པས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་
སྐྱུང་བ་གང་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་དབྱེར་མེད་པས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འབྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིལ་བཞི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། ཐ་དད་པ་དང་ནམ་པར་བྲལ་ཞིང་སྐྱུང་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་
ཡིན་ཏེ། ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། གཅིག་དང་ཐ་དད་
བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཅིག་ཐ་དད་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་རྒྱུ་པའང་མིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ནི་འབྲུལ་ངོར་རྒྱུ་འབྲས་མི་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་དང་།
དོན་དམ་ནི་གནས་ལུགས་སུ་བདེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་ཀྱང་གཉིས་ཀ་བདེན་པའི་ཞིན། ཀུན་རྫོབ་སྐྱུང་ཡང་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་སྟོང་
སྟོང་ཡུལ་ལས་འདས་པས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ནམ་གཞག་ནམ་པར་སྤངས་ཤིང་དམ་བཅའ་བྱར་མེད་དོ། །དཔེར་
ན། སྐྱུམ་ནི་རྟ་སྒྲུང་གི་དངོས་པོར་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་དེར་སྐྱུང་བ་དང་། ལ་སོགས་པའི་ཁོངས་ནས། སྤྲིག་
རྒྱ། སྤྲིག་ཆ། སྤྲིག་ཡོར། གཟུགས་བརྟན། འཇའ་ཚོན། སྤྲིན་སྟོག་ནམས་མེད་བཞིན་ཏུ་སྐྱུང་བ་དང་
མཚུངས་པ་སྟེ། དབྱུ་མ་བྱུང་རྒྱབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། མ་རིག་ནས་བརྩམས་ཆ་ཤིའི་བར། ཁ་ཐར་ཐུག་
ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་བྱ་བ་ནི། ཁོ་སོས་མི་ལམ་སྐྱུ་འབྲར་འདོད། ཅེས་པ་དང་།
ན་རོ་པའི་ལྷ་བ་མཛོར་བསྐྱུས་པ་ལས་ཀྱང་། རང་རིག་སྟོས་བྲལ་དེ་ཉིད་ཀྱང་། སྐྱུང་ཞིང་སྟོང་པ་སྟོང་ཞིང་
སྐྱུང་། དེ་ཕྱིར་སྐྱུང་སྟོང་དབྱེར་མེད་དོ། །དཔེར་ན་རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་
ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྷ་བྱུར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མ་ཁྱེན་ནས་རྩལ་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནམས་
སེམས་ཅན་ནམས་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དེ་ལྟར་འབྲུལ་དང་མ་འབྲུལ་པའི། ཚུ་བ་གང་ནས་བྱུང་ཡིན་ཞེས། །

མེ་འོང་ལས་ནི་རང་གཟུགས་དང་། ཁུ་བ་ལས་ནི་མེ་བཞིན་དུ། །

རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་འབྱུང་ཆོས་བསྟན་ནས། རྟོག་པ་འདིར་ནི་གསལ་བཛོད་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་འབྲུལ་པ་འཁོར་བ་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། མ་འབྲུལ་པ་ཐུང་འདས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཕྱོགས་གཉིས་པའི་རྩ་བ་གང་ལས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ཅེས་རང་གིས་རྟོགས་ཤིང་གཞན་ལ་སྟོན་ལུས་པའང་རྒྱ་རྒྱེན་
རྟེན་འགྲེལ་ཐབས་མོ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གཡའ་དག་པའི་མེ་འོང་ལས་ནི་རང་གི་གཟུགས་བརྟན་
བྱུང་བཞིན་མཛོས་མི་མཛོས་རྟོགས་པ་ལྟར། གླུ་མའི་མན་ངག་དང་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མ་མེད་པ་ནམས་ལ་
བརྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་རྩལ་གོ། །ཁུ་བ་བྱུང་བ་ལས་མེ་ཡོད་
པར་རྗེས་སུ་དཔོགས་པ་བཞིན་སྟོམ་པའི་མཛོན་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པས་གནས་ཡོངས་སུ་བྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་
མཚོན་ཏེ། མཛོར་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་སྟོས་པའི་མཐའ་ལས་འདས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་
བར་འབྱུང་བའི་རྩལ་ཅིང་སྐྱུང་བ་དེ་ཉིད། སྐྱེས་སྐྱུང་ཤེས་རབ་ཐབས་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛོར་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པར་

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་མཐག་པའི་གཏན་ཆོག་ས་པའི་ཕྱིར་ན། སྤྱི་རོལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་འདི་དག་ནང་གི་ཤེས་
 བ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། འདིའི་རེས་པ་ཡང་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་གྱི་
 ཡིད་དེ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་རང་གི་རྣམ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་ཨུཊུལ་འདུ་ཤེས་པའི་རིག་པ་དེ་རང་གི་སྒྲོ་རོར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
 བ་གསལ་ལམ་མེར་འཆར་གྱི་དེ་དང་འབྲེལ་མེད་གཞན་གྱི་སྒྲོ་རོརི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་རང་ལ་མི་སྒྲུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 བ། སྤྱི་བ་ཆ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་དང་རྒྱུ་ཆེ་བ་རིའི་སྤྱོད་ས་སོགས་སྤུལ་བ་སྟེ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བར་ཤར་བ་དེ་དག་རང་སེམས་
 ཉིད་ཡུལ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆོག་ས་དང་རིག་པ་དེ་ཡི་དོན་གྱིས། སྤྱི་རོལ་ན་སེམས་ལས་གཞན་དུ་
 གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆངས་པ་དང་སོགས་ཁོངས་ནས་དབང་སྤྱུག་བྱུང་བའུ་ག་བདག་དང་
 རྒྱལ་སྤན་པག་ན་མོ་དག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་ལ་དེ་ཀུན་སེམས་སྒྲུང་ཙམ་ལས་བདེན་དངོས་ཙན་མིན་པར་
 རྟོགས་ཏེ། **འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་ལས།** ལྷའི་བྱ་བ་རྣམས་པར་རོལ་བས། **འཇམ་དཔལ་ལ་**
སྤྲུལ་བ། སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་རྣམས་བྱེད་པོས་བྱས་སམ། ཅི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ། **འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྤྲུལ་བ།**
 ལྷའི་བྱ་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་འདི་རྣམས་བྱེད་པོས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤྱི་
 བརྟམ་པའི་དབང་གིས་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷའི་བྱས་སྤྲུལ་བ། བག་ཆགས་ཇི་ལྟར་དུ་བརྟམས་ཀྱང་རི་བོ་དང་།
 རྒྱ་མཚོ་དང་། ཉི་མ་ལོགས་པ་སྤྲིང་འཐམས་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྒྲུང་དུ་ག་ལ་རུང་། **འཇམ་དཔལ་གི་སྤྲུལ་བ།**
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྟམས་པའི་དབང་གིས་འདི་ལྟར་སྒྲུང་དུ་རུང་སྟེ། སྤྱོད་བྱེད་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཆ་སྤོང་ཆ་མོ་ཞིག་གིས་

རངགི་ལུས་སྟག་ཏུ་བསྒྲུལ་ས་པས། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟག་ཏུ་མཐོང་ནས། མི་ཐམས་ཅད་གྲོས་
 ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་སྤོང་པར་རྒྱུར་ཏེ། །དག་སྒྲོང་ཁ་ཅིག་རངགི་ལུས་མི་གཙང་བར་བསྒྲུལ་ས་པས་སེམས་ཅན་རྩལ་པ་དང་
 སུངས་པ་མཐོང་བ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནམས་ཡུན་ཐུང་རུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྤྲང་ན། ཐོག་མཐེད་པའི་བག་ཆགས་བརྟམ་
 པས་ཅི་སྟེ་མི་སྤང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི།

ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡང་། ཁྲི་ལམ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་བཞིན། །

དེ་ཉིད་དེ་ལ་དམིགས་པ་ལ། ཞེན་པར་བྱ་བ་དོས་བདེན་མེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆོག་ས་རྒྱལ་པ་ཡིད་དང་དེའི་ཡུལ་དུ་སྤྲང་བ་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཅི་ལྟར་འདོད་ཅེན། དེ་ཡང་
 ཉིན་མའི་བྲན་ཆོར་གྱི་བག་ཆགས་རྣམས་རང་ཉིད་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པའི་ཁྲི་ལམ་གྱི་དབང་ཡུལ་དུ་མའོན་སུམ་ལྟ་བུར་
 མཐོང་བོས་སུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་རྒྱུན་མེད་ཡིན་པ་བཞིན། ཡིད་ཀྱི་བག་ཆགས་སྤྲ་མར་བུམ་པའི་བྲན་པ་སྐྱེས་པ་དེ་
 ཉིད་དུ་འགག་ཀྱང་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་རྟོག་གི་མས་སྤར་ཡང་རིམ་པར་རྒྱུན་མཐུད་པའི་དམིགས་པ་ལ། མ་བརྟགས་
 པའི་ངོར་བུམ་པའོ་སྤྲུལ་པའི་གཟུང་ཆོས་ཀྱི་བདེན་ཞེན་འཐས་པར་བྱ་བྱི། ཡིད་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་
 འོགས་སུ་བདེན་པར་བྱ་བ་པ་མེད་དེ། ཁྲི་ལམ་ལ་རྩལ་ཅམ་མ་བྱུབ་པར་སྤྲ་ཆོག་ས་སྤང་བ་འང་མེད་པ་ཁོ་ན་སྤང་བ་
 བཞིན། བུམ་པའི་བག་ཆགས་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་དང་དེ་ལ་བདེན་རྟོག་སྐྱེ་བ་རྣམས་སྐྱད་ཅིག་དུ་མའི་རང་བཞིན་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སེམས་སྐྱེ་མེད་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་ཆོག་ས་རྒྱལ་ཤེས་པ་འདི། །དོན་དང་སེམས་ཅན་སྤང་བ་དང་། །

བདག་འཛིན་དང་ནི་རྣམ་རིག་དང་། །སྤང་བའི་རྣམ་པ་གང་བྱུང་བ། །

འདི་ཅི་གཞན་གྱིས་བྱས་མིན་ན། །བདག་གིས་བྱེད་པ་འགྱུར་མ་ཡིན། །

གཉིས་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད་གཉིས་མེད་མིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་ཕྱིའི་དོན་བདེན་པར་མ་བྱུབ་ཀྱང་། རང་གི་ཤེས་པ་བྱུབ་བམ་མ་བྱུབ་ཅེན། མ་བྱུབ་
 སྟེ། དཔེར་ན་པ་རི་བྱ་བ་དེ་ཚུར་རི་ལ་ལྟོས་པ་བཞིན། ཤེས་པ་ཤེས་བྱུལ་ལྟོས་པས། གཟུང་དོན་མེད་ན་
 འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པར་བྱུབ་སྟེ། **མའོན་རྟོགས་རྒྱུན་པས།** གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་རང་བཞིན་མེད། །
 དེ་དག་གང་གི་འཛིན་པར་འདོད། །དེ་ལྟར་དེ་དག་འཛིན་པ་ཡི། །ངོ་བོས་སྤོང་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། **སྒོ་བ་དཔོན་གྱུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་།** གཟུང་བ་མེད་ན་དེར་འཛིན་མེད། །དེ་མེད་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་འང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་གྱི་ཕྱིར་ན་ཆོག་ས་རྒྱལ་གི་ཤེས་པ་འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་བསྟུས་པའི་
 གཟུགས་སོགས་དོན་དུ་སྤང་བ་དང་། རང་སེམས་ཅན་གྱིས་བསྟུས་པའི་མིག་དབང་སོགས་རྟེན་ཏུ་སྤང་བ་དང་།
 བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡུལ་རྣམ་པར་རིག་པས་སྤང་དོར་བྱེད་པ་སྟེ།
 མའོན་ན་སྤང་བའི་རྣམ་པ་གང་བྱུང་བ་འདི་རྣམས་སེམས་ཅམ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན།

བདེན་ཅེས་བྱ་བ་གཤོད་ནས་མ་གྲུབ་པས་བདག་གིས་བྱེད་པར་འགྱུར་བའང་མ་ཡིན། བདག་མེད་པ་ལ་གཞན་མི་
འཐད་པས་ན་གཞན་དང་དེ་གཉིས་མེད་པས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་མ་བསྐྱེད། བདག་གཞན་གཉིས་མེད་པའི་རྒྱ་མེད་
ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། **དབྱུ་མ་རྩ་བ་ལས།** བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། གཉིས་ལས་
མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དང་གང་ན་ཡང་། སྐྱེ་བན་མ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
སོ། །
གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ལྟར། །འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅོམ་སྟེ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་ན། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མ་བྱེད་པས་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་སྟེ་དང་། **བྱུང་པར་པ་ལ་པོ་ཆེ་ལས།** སེམས་ནི་རི་མོ་མ་ཁན་དང་འབྲ། སེམས་ཀྱིས་
ཕུང་པོ་བྱས་པ་སྟེ། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་ན་ཅི་སྟེད་པ། །དེ་སྟེད་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་བྱིས། ཞེས་སོགས་
མ་ཐུབ་ཡས་པ་གསུངས་པ་སྟེ། །འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་འབྱུང་པའི་རང་གཟུགས་དང་། བྱུང་
འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་གཟུང་འཛིན་གི་རི་མ་དང་བྲལ་བའི་གཤེས་ལུགས་སྤངས་པ་ཡིན་པས་མདོ་རྒྱུད་
བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལས་ཆོས་རྣམས་སེམས་ཅོམ་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། **བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས།** སེམས་ཉིད་
གཅིག་ལུ་ཀུན་གྱིས་བོན་ཏེ། །གང་ལ་སྲིད་དང་ལྷ་རན་འདས་པ་ཡི། །འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་བར་བྱེད་པ་
ཡི། །ཡིད་བཞིན་ཅོར་འབྲའི་སེམས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ། །དོན་དེ་ཉིད་
ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྟོགས་པའི་རིམ་པའང་དང་པོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅོམ་དུ་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་
ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་ནས། དོན་མི་དམིགས་པ་སྐྱེའོ། །གཟུང་བ་མེད་ན་
འཛིན་པ་མེད་པས། དོན་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅོམ་དུ་འཛིན་པ་ཡང་མི་དམིགས་པ་སྐྱེ་སྟེ།
དབྱུ་མ་ཐུབ་ལས། དམིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྟེ། མི་དམིགས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ནི། མི་དམིགས་པ་པོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ། ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་མ་གྲུབ་པའི་
གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་ཏུ་རྟོགས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། **རྒྱན་ལས།** སེམས་ལས་གཞན་མེད་
པར་ནི་སྟོས་རིག་ནས། །དེ་ནས་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །སྟོང་དང་ལྷན་པ་གཉིས་པོ་མེད་རིག་
ནས། །དེ་མི་ལྷན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
བཞི་པ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཆོག་ཆོགས་བརྒྱད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱལ་བ་ཤདོ། །དང་པོ་ནི།

འདི་ཡི་རྒྱ་རྒྱུ་རྟེན་འབྲེལ་ནི། །ཆོག་ས་དུག་ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་ཞེས། །

གསུངས་ཏེ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན། དང་
པོ་འཁོར་བ་འདི་ཡི་རྒྱ་དང་རྒྱུ་དང་དེ་གཉིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་བའི་པར་གཤེས་པ་ཆེ་བས།

དེ་ཡི་ཚུལ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་། གུན་གཞི་རྣམས་ཡིན་
 བོ་ཞེས་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ངེས་མེད་པ་རྣམས་ལས་གསུངས་ཏེ། དེའང་གུན་གཞི་དེས་རྒྱུ་རྒྱུས་པས།
 ཚོགས་བདུན་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་དེ་ལས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལས་དང་སྟུག་བསྐྱེད་པས་ཅད་སོ་སོར་སྒྲིན་པ་དང་།
 ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་ལ་བཞག་ནས་ཀུན་གཞིའི་རྩ་པ་བསྐྱེད་པས་ཀུན་གཞི་ཚོགས་བདུན་གྱི་
 འབྲས་བུ་ཞེས་གྲང་བྱ་སྟེ། **རྣམ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་རྩི་རྩེ་ཆོལ་ས།** **ས་བོན་ཀུན་ལྡང་ཀུན་གཞི་ནི།** **ཁྱིའང་འདྲ་**
གི་བདག་ཉིད་འདོད། **ཅེས་གསུངས་སོ། །**

ཞར་བྱུང་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། ངེས་མེད་པའི་ཚོས་སྐྱུའི་ཁམས་ད་ལྟར་ཡོད་
 པའི་རྩ་པས། བྱི་རོལ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་རྒྱུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་ཐོས་པས། ཚོས་སྐྱུའི་ཁམས་རང་ལ་ཡོད་པ་
 དང་། རང་གིས་ཐོབ་པར་ཡང་རྩ་པ། ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་འབྱུང་ཞིང་གནས་དེ་
 ལ་དད་པར་འགྱུར་རོ། །དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མོས་པ་འབྱུང་རོ། །མོས་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུག་པའི་བརྩོན་
 འབྲས་འབྱུང་རོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པས་ངེས་པར་དབྱེད་པའི་ཚོས་སྐྱུ་
 འབྱུང་སྟེ། **རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས།** **བསམ་མི་བྱུང་བའི་ཡུལ་འདི་ནི།** **ཡོད་དང་བདག་འདྲས་ཐོབ་རུས་དང་།** **།**
ཐོབ་པ་འདི་འདྲའི་ཕན་ཡོན་དང་། **ལྷན་ཞེས་དད་པས་མོས་པའི་ཕྱིར།** **འདུན་བརྩོན་ཐུན་དང་བསམ་གཏན་**
དང་། **ཤེས་རབ་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྟོང་།** **བྱུང་རྒྱུ་བསམ་མི་དེ་དག་ལ།** **རྟུག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པར་**
འགྱུར་། **དེ་ནས་རྟུག་ཏུ་ཉེར་གནས་པས།** **རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར་མི་སྟོག་** **བསོད་ནམས་པ་རོལ་ཕྱིན་**
རྟོགས་དང་། **ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།** **ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །**

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཚོགས་ཀྱི་བཤད་པ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཉོན་ཡིད་བཅས་བཤད་པ།
 རྒྱུ་རྒྱུས་ཀུན་གཞི་བཤད་པའོ། དེའི་དང་པོ་ལ་འང་བཞི། ཚོགས་ཀྱི་དོས་བབས་དང་། དམིགས་རྒྱུ་དོས་
 བབས་དང་། བདག་རྒྱུ་དོས་བབས་དང་། དེ་དག་གའང་ལས་བྱུང་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཐོག་མར་གཞུང་འཛིན་ཉེ་བར་ལོན་པ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གང་ཞེན།
 གཞུགས་འཛིན་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྐྱེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ངེ་འཛིན་པའི་
 སྐྱེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རོ་འཛིན་པའི་སྐྱེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་ག་བྱེ་འཛིན་པའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དང་། ཚོས་འཛིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྱུག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དམིགས་རྒྱུ་ལ་སྟོས་དེ་དག་གྲང་། གཞུགས་སོགས་ཡུལ་ནི་བྱུག་པོ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་རྒྱུན་བཞེད་པ་བརྟེན་
 རས་འབྱུང་བ་སྟེ། དེའང་ཐོག་མར་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལ་སྟོས་ཤིང་བརྟེན་བྱ་ཡུལ་བྱུག་ཡོད་པས་སྟོས་བྱེད་རྣམ་
 ཤེས་ཀྱང་བྱུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གྲང་གང་ཞེན། གཞུགས་དང་སོགས་ཁོངས་ནས་སྐྱེ་དང་ངེ་དང་རོ་དང་དེ་ག་
 བྱེད་ཚེས་ཏེ་ཡུལ་ལམ་དོན་ཏུ་གྲགས་པའི་རྣམ་གངས་ནི་བྱུག་པོ་དེ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱེར་ཕུང་པོ་སྟེ་དབང་

དུ་བྱས་ནས་དབང་ཡུལ་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་འདུ་སྟེ། རྒྱུ་ལྡན་གཟུགས་ས་མུ་མ་རྒྱུང་གི་ཁམས་ཏེ་འབྱུང་
 བ་ཆེན་པོ་བཞི། འབྲས་བུ་ལྡན་གཟུགས་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་གྲུར་པ་དབང་པོ་ལྟ་དོན་ལྟ་དང་བཅུ། རྣམ་པར་རིག་
 བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། འདིར་ནི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྲུར་པའི་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའི་དོན་ལྟ་ལ་འཆད་དེ། དེ་དག་གི་ནང་གསལ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། **མདོན་པ་མཛོད་ལས།** **གཟུགས་རྣམ་**
གཉིས་ཏེ་རྣམ་ཉི་ལུ། **སྒྲིལ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཡོད་དེ།** **ཁྲིལ་རྣམ་པ་བཞི་རྣམ་ཐུག་** **འཇིག་རྒྱུ་བཅུ་གཅིག་བདག་**
ཉིད་དོ། **ཞེས་དང་།** **གཡེང་དང་སེམས་མེད་པ་ཡི་ཡང་།** **འདུ་དང་མི་དགེ་སྤྱོད་འབྲས་གང་།** **འབྱུང་**
བ་ཆེ་རྣམས་རྒྱུ་བྱས་པ། **འདི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཉིད།** **ཅེས་སོགས་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་དང་།**
 ཆོས་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་འང་བརྒྱད་བརྒྱད་དམ། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་གཞག་སོགས་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་དྲུག་པ་སྟེ། འདི་ཡང་གཟུགས་ཅན་དྲུང་པའོ། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཐུག་གི་བདག་པོའི་རྒྱུན་ནི་རྒྱུན་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དྲུག་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོ་
 ཟེར་མའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ། རྣ་བའི་དབང་པོ་གྲོག་འི་འཛེར་བུ་ལྟ་བུ། སྤྱིའི་དབང་པོ་ཟངས་ཁབ་གཤེད་པ་ལྟ་བུ།
 ལྷེའི་དབང་པོ་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་བཀའ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དབང་པོ་དེ་རྣམས་དབང་ཏེན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་།
 ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་བྱ་རེག་འཇམ་གྱི་པགས་པ་ལྟ་བུ་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བཤད་དོ། འདི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་
 གཟུགས་ཅན་དྲུང་པ། ཤེས་པ་ཡུལ་འཛིན་ལུས་སུ་བསྐྱེད་པའོ། གཟུགས་ཅན་ཅེས་པའི་དོན་ནི། རྩལ་ཤ་
 རབ་འདུས་པའམ་འབྱུང་བ་བཞི་ལྟ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དྲུང་པ་ནི་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྒྱན་གསལ་བ་ལྟར་
 རང་གི་གོ་སར་རྩལ་གཞན་གྱིས་གོ་འགོགས་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བས་ཡུལ་གསལ་པའི་དོན་ཏེ།
 འདི་འང་ནང་གིས་བོན་ནམ་རྩལ་པས་འབྲེལ་པ་ཡིན་པར་བཤད། ཐེག་བསྐྱུས་སུ་ནི། ཀུན་གཞིའི་གཟུང་བའི་ཆ་
 དབང་པོ་ལྟར་སྤངས་པ་ལ་བཞེད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་དེ་མཐག་པ་ཀུན་གཞི་ལ་
 སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ཉིད་དང་། དུག་པོ་འགག་མཐག་པར་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སུ་བཤད་པ་དང་། ཀུན་གཞིའི་རྩལ་
 པའི་བྱེད་གལ་སོགས་པར་བཤད་ཀྱང་། དོན་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་
 རིགས་ཏེ། ཆོས་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་དེ་གཉིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་ཉེན་ཅིང་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི།

གཉི་ག་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཡུལ་དང་དབང་པོར་རབ་སྒྲུབ་བ། །
 ཐོག་མེད་ཁམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། འོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་། །
 ཁྱད་པར་སེམས་བྱུང་འདུ་བྱེད་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ཏེ། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡུལ་དྲུག་དབང་པོ་དྲུག་སྟེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མ་
 གཏོགས་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མེད་དོ། འོན་སྤངས་པ་འདི་ཅི་ཡིན་ཅིན། ཕྱི་ཡུལ་དང་ནང་དབང་པོར་རབ་ཏུ་

སྒྲུང་བ་འདིན། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་
 རྟོགས་ནས་དེ་ཡི་བག་ཆགས་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ལ་བཞག་པའི་ཁམས་དེས་དཔལ་བཞེན་ནས་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །
 ཕྱི་དོན་མཐོང་བའི་མིག་སོགས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷ་ལ་གཟུགས་སྒྲིའི་རོ་རིག་བྱ་རྣམས་སྒྲུང་ཡང་། འདིན་ཀ་
 བའོ། །བྱམ་པའོ་སྒྲུལ་པའི་བྱུང་པར་མི་ཤེས་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྒྲོན་པོ་ཤེས་ཀྱི། སྒྲོན་པོ་སྒྲུལ་
 དུན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུང་ལས་འབྱུང་བས་སོ། །དེས་ན་དང་པོ་དབང་ཤེས་རྣམས་ལ་ཡུལ་རྣམས་སྒྲུང་ཞིང་
 དེའི་བྱུང་པར་ཤེས་པ་ནི་སེམས་བྱུང་འདུ་ཤེས་ཡིན་པས། སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡུལ་ལ་མཚན་མར་
 འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས། གཟུགས་འདི་སྟུག་གོ། མི་སྟུག་གོ་སྒྲུལ་པ་དང་། སྒྲུའདི་སྒྲོན་པོ་མི་སྒྲོན་པོ་
 སྒྲུལ་པ་ལ་སོགས་པར་འདུ་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བཞེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། **དབུས་**
མཐའ་ལས། **དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས།** **དེ་ཡི་བྱུང་པར་སེམས་ལས་བྱུང་།** ཞེས་གསུངས་སོ། །
 ཡིད་ཤེས་འདི་མི་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིས་སུ་མ་རྩུ་པའི་རབ་རྩུ་བྱེད་པ་ལས།
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི། རྟག་རྩུ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྒྲོམས་པར་འབྱུག་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། །
 སེམས་མེད་བརྒྱུད་དང་གཉིད་མ་གཏོགས། ཞེས་གནས་སྐབས་དེ་ལྷན་ཡིད་ཤེས་རེ་ཞིག་ཀུན་གཞི་ལ་བསྟུས་
 པས་ཆོས་ལ་གཏོད་པ་མི་གསལ་བས་མི་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པར་གསུངས་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 གཉིས་པ་དེ་མཐག་རྒྱུན་ཉོན་ཡིད་དང་བཅས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མིང་གིས་མདོར་བསྟུན། མཚན་ཉིད་རྒྱུས་
 པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་མ་ཐག་དང་ཉོན་ཡིད་གཉིས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོགས་དུག་སྒྲུའདག་གི་རྒྱུན་བཞིར་བཤད་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བཞིར་བཤད་པའི་དེ་མ་ཐག་
 པའི་རྒྱུན་དེ་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དོན་ལ་མེད་པར་འདོད་
 པ་ཡོད་ཀྱང་། དེས་ནི་ཉོན་ཐོས་པ་ཆོགས་དུག་ལས་མི་འདོད་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་བཞེན་ནས། ཐེག་ཆེན་པ་
 ཆོགས་བརྒྱུད་འདོད་པའི་ལུགས་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །དེས་ན་ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡིད་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་བྱས་
 ཏེ། དེ་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དེ་མ་ཐག་ཡིད་བཤད་པ། ཉོན་ཡིད་བཤད་པ། གཉིས་ཀའི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྟུ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི།

དུག་པོ་སྒྲུའད་འགག་པ་ཡི། རྒྱུན་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་པ་ཡིན། ཆོགས་དུག་སྒྲུའད་ཅིག་སྒྲུའད་གི། བྲངས་
 བཞིན་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན། རྒྱལ་འབྱོར་ལྷན་པའི་ཡིད་དང་ནི། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་འདི་ཤེས་

འབྱུང་། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོགས་དུག་སྒྲུའད་ཡང་དེ་མ་ཐག་རྩུ་སྒྲུ་
 པའི་རྒྱུན་བྱེད། ཆོགས་དུག་འགགས་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་རྩུ་ཆོགས་དུག་གི་རུས་པ་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ལ་འཛིན་པའི་
 རྒྱུན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲུའདག་གཉིས་ཀའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོགས་དུག་རྣམས་འགགས་པ་
 ན་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་གཅིག་རྩུ་བཤད་པའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཀུན་གཞི་ལ་འབྱོར་ཞིང་། ཡང་དེ་མ་

ཐག་ཏུ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ལས་ཆུ་ལས་རྒྱབས་ཀྱི་རྒྱུན་བཞིན་དུ། ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡིད་གཡོ་ཞིང་འཇུག་
པས་དེ་མ་ཐག་པའི་ཡིད་འབྱུང་བསྟེ། ཚོགས་དྲུག་གི་རྒྱུན་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་པ་ཡང་གཅིག་འབྱུང་གི་
གཉིས་པ་མི་འབྱུང་ངོ། །མང་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ཉེ་བར་གནས་ན་ཡང་དེ་སྟེད་ཅིག་འབྱུང་ངོ། །དེས་ན་ཚོགས་
དྲུག་པོ་སྔ་མ་འགགས་པ་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་ཕྱི་མའི་རྒྱུན་ཉེ་བར་སྒྱུར་བས་དེ་མ་ཐག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚོགས་
དྲུག་སྐད་ཅིག་སྐྱེ་འགག་ཏུ་བྱེད་ཀྱི་གངས་བཞིན་དུ། དེ་མ་ཐག་པ་ཡང་གངས་དེ་དང་མཉམ་པར་འབྲེལ་ནས་འབྱུང་
བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དེ་གང་ལས་ཤེས་ཤེས། ཞིག་ནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱུང་འཇུག་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་
ལྷན་པའི་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དང་ནི། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཐབས་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་རྣམས་ལས་ཡིད་འདི་རྗེས་སུ་
དཔག་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འདི་ཡི་ཆ་ཤས་སེམས་ཉིད་ལ། །འར་སེམས་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་དང་། །

ང་ལ་ཆགས་ཤིང་མ་རིག་བཅས། །འཇིག་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །

ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་ཅེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་པའི་ཡིད་འདི་ཡི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པ་ཉོན་ཡིད་ཅེས་གྲགས་པ་འང་ཀུན་གཞི་ལ་གནས་
ནས་འབྱུང་སྟེ། དེའང་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཇི་མ་མེད་པ་མཛོགས་ཤིང་ཇི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཉིད་ཀུན་གཞི་
དེ་ལ་དམིགས་ནས་རར་སེམས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ཏེ་མཚོག་གོ་སྟོམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། ང་ལ་གཞན་ལས་གཅེས་
པར་བབྱང་བའི་ཆགས་ཤིང་འཆུམ་པ་དང་། ང་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་མ་ཛོགས་པས་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་ཉོན་
མོངས་པ་བཞིས་རྟག་ཏུ་བགོས་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་རིགས་པས་བརྟགས་ན་རྒྱུགས་མི་ཐུབ་པར་འཇིག་པར་
འབྱུར་བའི་ཚོགས་ཏེ་གཞི་ཕྱང་པོ་ལྷ་ལ་བདག་གི་ར་ཡིན་པ་འཛིན་པ་དང་། བདག་ཕྱང་པོ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཕྱང་
པོ་ལྷ་ལ་བདག་གཞན་པ་དང་། ཕྱང་པོ་ལྷ་བདག་ལས་བྱུང་བར་འཛིན་པས་ན་ཉི་ལུ་དང་། དེའང་རེ་རེ་བཞིན་
དུས་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་དང་མ་འོངས་པ་གསུམ་དུ་ལོག་ཞུགས་ཀྱིས་དྲུག་ཅུ་ཐམས་པ་དང་། སྒྱིར་རྟག་ཆད་གཉིས་
སུ་འཛིན་པས་རེ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་
གཉེན་གྱི་**སུམ་རུ་པ་ལས།** དེ་ལ་གནས་ཏེ་རབ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་དམིགས་པས་ཡིད་ཅེས་བྱ། རྣམ་ཤེས་
རར་སེམས་བདག་ཉིད་ཅན། བསྐྱིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ། ཉོན་མོངས་བཞི་དང་རྟག་ཏུ་འགྲོགས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ཡིན་པས། འདི་ལ་ནི་ཆད་མ་མེད་ཅིང་ཆད་
མ་མ་ཡིན་པའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་ཀུན་གཞི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱིབས་ལ་ངོ་བོ་ནི་
ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ཀུན་བརྟགས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ་དེས་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཀུན་རྟོག་ཅེས་གྱུང་བ་ཤད་དོ། །འདི་ལས་ཁ་ནང་དུ་ལྟ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བསྟོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་འབྱུང་
ཞིང་། འདིའི་རྒྱུན་གྱིས་ཚོགས་དྲུག་གྱུང་ཇི་མ་ཅན་དུ་བྱས་པས་མཐོང་བས་སྟོང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཁ་སྤྱིར་
ལྟ་བ་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དུག་པོ་འགག་མ་ཐག་ཡིད་ནི། རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། །

ཉོན་ཡིད་ཉོན་མོངས་གནས་སུ་འགྱུར། །བསྐྱེད་དང་སྐྱིབ་པའི་རྣམ་པར་ལྡན། །

དེ་ཕྱིར་ཡིད་དེ་རྣམ་པ་གཉིས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་ན་དུག་པོ་ཀུན་གཞི་ལ་འགག་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ནི་རྣམ་ཤེས་ཆོག་གསུངས་ཀྱི་མ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་གནས་སམ་མཚམས་སྦྱར་བ་པོ་ཡིན་ལ། ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་ནི་ཆོག་གསུངས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བས་ན། དེ་མ་ཐག་ཡིད་ནི་ཆོག་གསུངས་དུག་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་ལྡན་ལ། ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་ནི་སྐྱུ་བ་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡིད་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཀལ་ཏེ་དེ་མ་ཐག་དེས་དད་པ་སོགས་རྣམ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ན་ནི་དེ་ཆོ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མི་སྐྱུ་བས་ངེ་མ་མེད་པའི་ཡིད་ཅེས་མདོ་དག་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པ་**ཐེག་བསྐྱེས་ལས།** དེ་ལ་ཡིད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱེན་བྱེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་དང་། གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད། ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་འཛིན་ཆོག་གསུངས་ལ་ལྟ་བ་དང་། རལོ་སྒྲུལ་པའི་རྒྱལ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་རྟག་ཏུ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གང་གནས་གཅིག་པོས་ནི་བསྐྱེད་ལ། གཉིས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ། ཡུལ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་མ་ཐག་པ་དང་དར་སེམས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་དེ་དར་འཛིན་པའི་ཆོག་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་ཁམས་གསུམ་དུ་འཁོར་བའི་འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པའི་འགོག་པའི་སྒྲུལ་འཇུག་དང་། དག་བཅོམ་པ་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ན་འདི་མེད་དོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲུལ་འཇུག་ཡོད་པའི་བྱང་པར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྒྱུད་རྒྱུད་ཀུན་གཞི་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མིང་གི་སྒྲོན་མ་མདོར་བསྟན། བྱང་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བྱང་པར་སྒྲོ་གྲོས་ལྡན་རྣམས་ལ། ཀུན་གཞི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུངས་ཏེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་རྒྱུད་དུ་འབྱུང་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཐབ་མོ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པར་རྣམ་པའི་སྒྲོ་གྲོས་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ལ། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་ཆོག་གསུངས་ཀྱི་གི་རྒྱུད་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུར་པ་ཀུན་གཞི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་གསུངས་པར་གསུངས་ཏེ།

མདོར་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཀུན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་གཞི་སྟེ། དེ་བས་ཀུན་གཞི་ནི་རྣམ་ཤེས་དེ། དམ་པ་དག་ལ་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་པའང་སྒྲོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉིས་ཀྱི་**སུམ་རུ་པའི་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་ལས།** དེ་ལ་ཀུན་གཞི་ནི་རྣམ་ཤེས་ནི། རྣམ་སྒྲིན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། རྟག་ཏུ་རིག་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། ཆོར་དང་འདུ་ཤེས་སེམས་པར་ལྡན། དེ་ལ་ཆོར་བ་བཏང་སྒྲུལ་ཏེ། དེ་ནི་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན། དེ་ནི་རྒྱུན་འབབས་རྒྱ་བོ་བཞིན། དག་བཅོམ་

ཉིན་དེ་ལྷོ་གཤོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཞིར་གྱུར་པས་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ། དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་དང་ལྷན་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་བཤེས་ཤེས་སྒྲིབ་པའི་ལའང་ཀུན་གཞིར་བརྟེན་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་ལའང་ལྷན་པར་དུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་ཏུ་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེན། རྣམ་སྒྲིབ་དང་ས་བོན་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པ་ཡུལ་དང་ཀུན་གཞིའི་གསལ་ཆ་ཡུལ་ཅན་ལྟར་གྱུར་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོག་གས་བདུན་གྱི་ཉེར་ལེན་ལས་པན་རྒྱུན་རྒྱུ་དང་རྒྱུན་གྱི་དངོས་པོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་དེར་བསགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པ་སྟེ་ཆར་རྒྱུ་ལས་རྒྱ་མཚོ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུན་ཉི་ལེན་བར་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆན་ས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའོ། །ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་རེག་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་དཔའ་དང་ལྷ་པོས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱོར་བས། སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བྱེད་པར་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་ཆོར་བ་དེ་ནི་བྱང་སྟོང་མས་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་གཞིའི་ཉིད་ནི་དེ་བོམ་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྟེ། མེ་ལོང་གི་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུན་འབབ་པའི་རྒྱུ་བོ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དང་དབང་པོའི་ས་བོན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འབབ་པ་ཡིན་ནོ། །དབྱུང་བཅོམ་ཉིད་ནི་དེ་ལྷོ་གཤོས་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབྱུང་བཅོམ་ལ་ནི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྟེན་ལོག་པའི་ཆག་ཅིག་ལོག་པར་བཤད་དུ་རུང་རོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་ཀུན་གཞི་དེ་ནི་ཐེག་རྒྱུད་བ་རྣམས་ལ་ལུས་སྟེགས་པའི་བདག་དང་དོན་གཅིག་པར་འབྲུལ་དུ་དྲོགས་ནས་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།

མདོ་སྟེ་དགོངས་པ་དེས་
 འབྲེལ་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཐ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་བའི་རྒྱུན་བཞིན་འབབ། །
 བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་བས། །དེ་ནི་བྱིས་པ་རྣམ་ལ་ངས་མ་བསྟན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི།

འདི་ནི་རྟེན་དང་གནས་དང་ནི། །ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་ཀྱང་གསུངས། །
 ཆོག་ས་བདུན་གྱིས་བསྐྱེད་ལས་རྣམས་ཀུན། །མ་འདྲེས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར། །
 བསགས་པས་རྣམ་པར་སྒྲིབ་ཅེས་བྱ། །ཆར་རྒྱུ་རྒྱ་མཚོ་ཇི་བཞིན་ནོ། །
 ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན། །ས་བོན་ཀུན་ལྷང་ཀུན་གཞི་སྟེ། །
 རྒྱུ་ཡི་རྒྱུན་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡི། །ཆོག་ས་བདུན་ལོག་ན་དེ་ལྷོ་གཤོས། །
 རྒྱུན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་གསུམ་དུ་འབྲུལ་པའི་གཞི་དང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྟེན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བརྟེན་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱིས་བོན་དང་ལུས་ཐམས་ཅད་ཉི་ལེན་ལེན་པའི་གནས་ཡིན་པས་གནས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བརྟེན་པ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ནི། བདག་དང་ཕྱང་པོ་དང་འདོད་པ་དང་ལྷ་བ་བཞི་བོ་ཉི་ལེན་པས། ལུས་ཉིད་མཚམས་སྦྱར་བ་སྟེ་ལ་ཞིང་དེ་དག་མཛོན་པར་འབྲུག་པ་ཉི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཆོག་ས་བདུན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་དཀར་ནག་དང་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་གྱི་ས་བོན་ཀུན་སོ་སོར་མ་འདྲེས་ཤིང་དེ་བོ་དག་

བཤམ་མི་དག་བར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་ཀུན་གཞི་དེར་བསགས་པས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་གྲང་བྱ་
སྟེ། དཔེར་ན། ཆར་པ་ནི་ཆུ་བོར་འབབ་པའི་ཆུ་བོ་རྣམས་གྲང་བྱ་མཆོར་འབབ་ཅིང་བསགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་
ཡིན་ཏེ། དེའང་ཆོག་པ་དུག་ཆར་པ། ཡིད་གྱིས་ལས་བསགས་པ་ཆུ་བོ། ཀུན་གཞི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའོ། །
ལས་གང་ཡང་རུང་སྒྲིབ་དངོས་ཆེས་གསུམ་ཆོག་པ་ནི་ལས་བསགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འབྲས་བུ་དེས་པར་འབྱེན་ལུས་
ཅན་ཡིན་ལ། ལས་འགགས་ནས་དེའི་འབྲས་བུ་མ་སྤྲིན་པའི་བར་དེ་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཞེས་བཞེད་པ་འདྲ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །ཡང་རྒྱུན་ཆོག་པ་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཆུ་རྒྱབས་གཡེ་ཞིང་འབྱུང་བ་བཞེན་དུ། ས་བོན་
ཐམས་ཅད་པའི་ཀུན་གཞིའི་ལས་ཉོན་ཡིད་གཡེ་ཞིང་འབྱུང་བས་དེ་མ་ཐག་པའི་ཡིད་འབྱུང་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་
ཡོད་པའི་ས་བོན་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་སེ་སོར་མ་འབྲས་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།

མངོན་པའི་མདོ་ལས།

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིད་ལས་བྱུང་། ཡིད་ནི་ཀུན་གཞི་ལས་བྱུང་སྟེ། ཀུན་གཞི་ལ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །
རྒྱབས་བཞེན་དུ་རྣམ་པར་གཡོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། **མདོ་གཞན་ལས་གྲང་།** ཇི་ལྟར་རྒྱུང་གིས་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱ་མཚོ་ནི། ཆེ་ལས་ཆུ་རྒྱབས་འབྱུང་བ་དེ་བཞེན་དུ། ཀུན་གྱིས་བོན་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ལས། །རང་གི་
ལུས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་ཅམ་ཞིག་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་ས་བོན་
ཀུན་ལྡང་བའི་ཀུན་གཞི་ཡིན་པས་འདི་ལ་ནི་ཆོག་པ་དུག་གི་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐོས་སྒྲོམ་གྱི་ལུས་
པས་ཆོག་པ་བདུན་ནང་དུ་ལོག་ན་བག་ཆགས་གསར་དུ་གསོག་པ་མེད་པས་ཆར་ཆུ་སྒྲོམ་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་ཀུན་གཞི་
སྐྱེད་པའི་རྒྱ་མེད་པས་ཀུན་གཞི་དེ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། ཆོག་པ་བདུན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པས་རྒྱུ་ཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་
གྲང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཡིན་པ་ལྟར། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་གྲང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་དུ་རྣམ་པར་
བཞག་སྟེ། རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་གཞན་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལ་ཐོག་བསྐྱུས་ལས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་
ལྟར་འདིར་ཡང་སྤྱད་པའི་སྒྲུས་ཞར་བྱུང་དུ་བསྟན་པ་གོ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཀུན་གཞི་དེ་དག་པའི་ཆལ་
རྣམས་བྱུང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ཐ་སྐྱོད་དུ་བཞེད་པར་བྱེད་ན་རུང་གི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་རྒྱུ་འདས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་བཤད་ན་ནི་མི་རུང་སྟེ། **རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་རྒྱུ་དལས།** ཀུན་གཞི་ཀུན་གྱི་གཞི་
ཡིན་གྲང་། །རྣམ་པར་བྱུང་བའི་གཞི་མ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ལ་བཤད་ཚུལ་མང་
དོ། །

འོན་དཀར་པོའི་ཆོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱུང་ཆུབ་དང་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་ཡང་
ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་འཛོགས་པ་ཡིན་ནམ། རྣམ་པར་བྱུང་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་ཅེན། འདི་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞེན་ཉིད་སེམས་རང་བཞེན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་སྐྱེད་བཞེན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་བོ་ལ་
བརྟེན་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་རྒྱས་པ་ཀུན་མཁྱེན་རང་བྱུང་ཞབས་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་བོ་
བསྟན་པ་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

གཞུང་དོན་གཉིས་པ་ཆོག་པ་བརྒྱུད་གནས་བྱུང་པའི་ཡོ་ཤེས་སྐྱེད་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དོན་མདོར་
བསྟན། གཞུང་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཀུན་གཞིའི་རང་ངོ་མ་རིག་སྟེ་གཟུང་འཛིན་གཡོས་པས་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་བྱས་ནས། ཁམས་གསུམ་དུ་འཁོར་
 ཞིང་སེམས་ཅན་ཏུ་གདགས་པའི་བརྒྱལ་དཀའ་སྤྱིད་པ་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་བྱང་བ་ཡིན་ལ།
 སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟར་འཛིན་པའི་སྟོ་བྱར་གྱི་རིམ་དང་བྲལ་ནས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི་སྟུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་
 ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལྟར་ཤར་བ་སྟེ། མདོར་ན་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པའི་གཞི་ཕུང་པོ་ལྟར་དང་། དེའི་ཡང་ཉེར་ལེན་
 གྱི་རྒྱ་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟར་གནས་འགྱུར་བ་
 ལས་བྱུང་བ་སྟེ། **ཐེག་བསྟན་ལས།** ཡང་དབང་འབྱོར་བ་དུས་ཚོས་གྱིསྟུ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཐོབ་ཅེན།
 མདོར་བསྟན་རྣམས་པ་ལྟར་འཐོབ་སྟེ། གཟུགས་གྱི་ཕུང་པོ་གནས་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞིང་དང་། ལུས་དང་།
 མཚན་དང་། དཔེ་བྱུང་བ་ཟུང་པོ་དང་། དབྱངས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། སྤྱི་གཙུག་བཏུར་མི་མཐོང་བ་ལ་དབང་
 འབྱོར་བ་དང་། ཆོར་བའི་ཕུང་པོ་གནས་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཁན་མ་ཐོབ་མེད་ཅིང་ཆོད་མེད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདེ་བར་
 གནས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་གྱི་ཕུང་པོ་གནས་གྱུར་པའི་ཕྱིར། མིང་གི་ཚོགས་དང་། ཆོག་གི་
 ཚོགས་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་ཕུང་པོ་གནས་
 གྱུར་པའི་ཕྱིར། སྤྱལ་པ་དང་། བསྐྱར་བ་དང་། འཁོར་སྤྱད་པ་དང་། དཀར་པོའི་ཆོས་བསྟུ་བ་ལ་དབང་
 འབྱོར་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་གནས་གྱུར་པའི་ཕྱིར། མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དང་།
 སེ་སེར་རྟོགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱུ་བ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་འབྱོར་བས། དབང་འབྱོར་བ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཕུང་པོ་བཞི་པའི་གནས་གྱུར་རྒྱལ་ལུང་དེ་ཉིད་གྱིས་གོ་བས། འདིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་
 གྱུར་པ་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བཞིར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་ལུང་ཟུང་བ་ཤར་ན། དང་པོ་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་པའི་རྒྱ་བཞི་དང་།
 གནས་གྱུར་གྱི་རྒྱ་བཞིར་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ནི། སྟེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐོས་ཤིང་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མེ་
 ལོང་ལྟ་བུའི་རྒྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ནི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱ། གཞན་
 ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་སེ་སེར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱ། གཞན་གྱི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ནི་བྱ་བ་བྱུ་བ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱལ་ལས། འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་སེམས་མཉམ་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཆོས་རབ་སྟོན་ཕྱིར་དང་། །བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་ཡང་དག་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྟུ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་གྱུར་པ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་
 སོ། །ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡིད་གནས་གྱུར་པ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 གནས་གྱུར་པ་ནི་སེ་སེར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །སྟོན་ལེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་གྱུར་པ་ནི་བྱ་བ་བྱུ་བ་པའི་ཡེ་
 ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གྱུང་བ་སྟུ་ནི་ལྟ་མཁྱེན་པ་དང་ཇི་སྟེད་མཁྱེན་པ་གཉིས་
 སུ་འདུ་སྟེ། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྤང་མེད་མཐར་ཐུག་པ་ནི་མཉམ་བཞག་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། **བདེན་གཉིས་ལས།** གང་ཆོས་དང་ཤེས་བྱ་དག་ །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་
 བ། །དེ་ཆོས་ཆོན་མར་མི་འབྱུང་ཕྱིར། །གནས་པ་བརྟན་ཕྱིར་མི་བཞེངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
 བོ། །དུས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་རིགས་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་སྟུ་མ་ལྟ་བུར་མདོན་

ལུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི། རྗེས་ཐོབ་ཇི་སྟེད་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། **བདེན་གཉིས་ལས།** **མཁུན་པའི་**
སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། **ཤེས་བྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ཀུན་བྱུང་བ་ཅན།** **ཞེས་གསུངས་སོ།** **དེའང་སངས་རྒྱུས་**
 གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་རྗེས་རིས་སུ་བཅད་པ་མེད་ཀྱང་མཁུན་ཚུལ་ཙམ་ལས་བཏགས་པའོ། །
 གཉིས་པ་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ་དུག། **མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱར་བཤད་པ།** **མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་**
བཤད་པ། **སོར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ།** **དེགཉིས་ལོངས་སྐྱར་བཤད་པ།** **བྱ་བྱུབ་ཡེ་ཤེས་སྐྱུལ་སྐྱར་**
བཤད་པ། **ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་བཤད་པའོ།** **དང་པོ་ལ་གཉིས།** **དག་བྱུད་ག་བྱེད།**
དག་འབྲས་སྐྱུ་ཡེ་བཤད་པའོ། **དང་པོ་ནི།**
 བྱི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་འདི་ཉིད་ནི། **སྤང་བྱ་ཀུན་གྱི་ཚ་བ་སྟེ།** **དྲི་རྩེ་ལྟ་བུའི་**
ཏིང་འཛིན་གྱིས། **བཅོམ་པར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ཡིན།** །
 ཅེས་གསུངས་ཏེ། **བཤད་མ་ཐག་པ་མྱི་ཡུལ་དང་ནང་ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་**
ཉིད་གཞུང་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའམ་ཚ་བ་མ་རིག་པ་དངོས་ཉིད་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ལ་སྤྱིབ་པར་བྱེད་པས་ན་སྤང་བྱ་
ཀུན་གྱི་ཚ་བ་ཡིན་ཏེ། **འདི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་འང་འཛིན་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས།** **ཉན་རང་**
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཐར་ཐུག་པས་ཀྱང་སྤང་མི་རུས་ཏེ། **ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐམར་རྩེ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་**
འཛིན་གྱིས་བཅོམ་པར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་ཆོ་སྤྱིབ་བཅས་ཀུན་གཞིའོག། **དེ་ཆོ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཏེ།** །
 ཡེ་ཤེས་ཀུན་སྤང་ང་ཡིར་མེད། **ཡོངས་སུ་མ་ཆད་ཏུ་ལྟ་ལྟ།** །
 ཤེས་བྱ་རྟོགས་ཤིང་དེར་ཕྱོགས་མིན། **ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཕྱིར།** །
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཆོ་ཅི་ལའང་མ་ཆགས་ཤིང་གང་དུ་འང་ཐོགས་པ་མེད་པས་སྤྱིབ་པ་སྤྲུའིང་སྤྲ་བའི་གཉེན་
 པོར་གྱུར་པ་རྩེ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྤྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་བཅོམ་ནས་
 ཀུན་གཞི་དེ་ལོག་པ་དེའི་ཆོ། **སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།** **སྤྱོད་ཀྱི་ཀྱང་།**
 དཔེར་ན་མེ་ལོང་ག་ཡའ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་དུ་རུང་བ་བཞིན་དུ། **མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་**
ལས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་གཞན་གསུམ་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

རྒྱུན་ལས། **ཡེ་ཤེས་གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་ཕྱིར་རོ།** **ཞེས་གསུངས་སོ།** **མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ནི་**
ཡེ་ཤེས་གཞན་ཀུན་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤང་ཡང་ངར་འཛིན་མེད་པ་དང་། **རྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པས་དུས་ཏུག་**
ཏུ་ལྟ་བ་དང་། **སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་སྤོངས་པས་དོན་གྱིས་གཏད་པའི་རྣམ་**
པར་ཤེས་པ་ལ་མ་གཏད་པ། **མི་ཤེས་པ་མེད་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་ཤིང་།** **དེ་ལ་བསྤྱིར་ཕྱོགས་པས་**
འཛིན་པའང་མིན་ཏེ། **རྒྱུན་ལས།** **མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ང་ཡིར་མེད།** **ཡོངས་སུ་མ་ཆད་ཏུ་ལྟ་ལྟ།** **ཤེས་**
བྱ་ཀུན་ལ་མ་སྤོངས་པ། **ཏུག་ཏུ་དེ་ལ་མཛོན་ཕྱོགས་མིན།** **ཞེས་གསུངས་སོ།** །

ཡང་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡིད་ཅེས་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ལྟར། སངས་རྒྱུས་
 ཀྱི་སར་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་གཞན་གསུམ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། **རྒྱན་ལས།** **མེ་ལོང་ཡེ་**
ཤེས་མི་གཡོ་སྟོ། **ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན།** **ཁམ་ཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོགས།** **བྱ་བ་གྲུབ་པ་ལོ་**
ནའོ། **ཞེས་གསུངས་སོ།** དེས་ན་ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་
 གཞན་གསུམ་དང་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་འབྱུང་
 གནས་ཆེན་པོ་འདྲ། ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཉིད། ཅེས་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་
 ལ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་**ཐོག་བསྐྱུས་ལས།**
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་གྱུར་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འཕྱོང་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། **དཔལ་མཁའ་འགྲོ་རྒྱུ་མཚོའི་རྒྱུད་ལས་གྱུར།** ཀུན་གཞི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་
 ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཞིང་སྤང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཐོབ་པ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་
 སུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། **ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས།** **ཡེ་ཤེས་དམའ་བདག་མེད་པ།** **སྤང་བ་མེད་དེ་མི་**
གཟིགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། **སྤྱོད་པས་མ་བརྟེན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན།** **ཁ་སྐྱེས་མི་འགགས་**
ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། **སོ་སོར་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྟོང་ཡུལ་བ།** **དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་ཐུག་འཚལ་**
ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལའང་གཉིས། **དག་བྱ་དག་བྱེད།** **དག་འབྲས་ཡེ་ཤེས་བཤད་པའོ།** **དང་པོ་ནི།**

ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་ནི། དཔལ་བར་འགྲོ་བས་རབ་བཅོམ་ནས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་ཏུ་རང་བྱུང་གསལ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པས།
 བདག་ཏུ་ལྟ་བ། བདག་ཏུ་མྱོངས་པ། བདག་ལ་ཆགས་པ། བདག་ཏུ་རྒྱལ་བ་སྟེ་ཉོན་མོངས་བཞི་དང་རྟག་
 ཏུ་མཚུངས་པར་ལྟན་པས་ངོ་བོ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
 ཡིད་དུ་གྲགས་པ་དེ་ནི། ཉོན་མོངས་པས་ནམ་ཡང་འཕྲོག་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་སེང་གེ་ལྟ་བུ་དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་བྱ་བས་རབ་ཏུ་བཅོམ་ནས་འབྲུལ་པའི་ངི་མ་ལུང་བ་མེད་པར་གྱུར་པ་ལས་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འཕྱོང་
 པར་འགྱུར་རོ། དེའི་སྐྱོད་ནི། སྒོ་བ་ལམ་དུ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོམས་པས་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པའི་
 ཆོ་སྲིད་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མཐོང་བསྒྲོམ་ཉོན་མོངས་རབ་སྤངས་ནས། ཉོན་མོངས་མེད་ཅིང་སྲིད་ནི་མེད། །

མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སུ་བརྟེན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཁ་སྐྱེར་ལྟ་བུའི་རགས་པ་ཀུན་བྱུང་གསལ་གྱི་ཉོན་མོངས་ནི་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤངས་ཤིང་། ཁ་
 རང་དུ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཅིང་། ལམ་གྱི་
 དུས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་དག་པ་དང་། འཁོར་འདས་གང་གི་ཡང་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟུང་བའི་

སྲིད་ནི་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ནི་བ་བསྐྱོམས་པས། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ར་སྲིད་ནི་མེད་ཅིང་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་
 གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། **རྒྱལ་པས།** **སྒྲོམ་**
པ་དག་པས་སེམས་ཅན་ལ། **མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད།** **མི་གནས་ནི་བར་བཞུགས་པ་ཡང་།** **།**
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། **ཞེས་གསུངས་སོ།** སྐྱེས་པའདི་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྤང་བྱ་ལ་དབྱེན་མཐོང་སྤང་ནི་
 ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཏེ་འཛིག་ལྟ། མཐར་ལྟ། འོག་ལྟ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན། ཚུལ་ཁྲིམས་
 བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་སྟེ་ལྟ་དང་། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ད་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཐེ་
 ཆོམ་ལྟ་སྟེ་བཅུས་སྟུག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་། འགོག་པ་དང་ལམ་སྟེ་བདེན་པ་བཞིར་འོག་པར་ཞུགས་པས་
 འདོད་ཁམས་ན་བཞི་བཅུ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པས་དགུ་བཞི་སོ་དྲུག་པ་ཆོན་གཉིས་ཏེ་དེ་ཀུན་
 བསྐྱེམས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་དང་། སྒྲོམ་སྤང་ནི་ལྟ་བ་སྟེ་སྤྱི་ཉོན་མོངས་འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ད་རྒྱལ།
 མ་རིག་པ། འཛིག་ལྟ། མཐར་ལྟ་དང་དྲུག་འདོད་ཁམས་ན་ཡོད་ཅིང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་སྤངས་
 པས་ལྟ་རེ་སྟེ། དེའང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞིར་དབྱེ་བས་གོང་མ་བརྒྱད་ལ་བརྒྱད་ལྟ་བཞི་བཅུ།
 འདོད་ཁམས་ཀྱི་དྲུག་བསྐྱེད་པས་ཞེ་དྲུག་དེ་རེ་རེ་ཡང་རྒྱུད་དུ་འཛིན་ཆེན་ཆེན་པོ་བར་དགུས་བསྐྱུར་བས་
 བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞིར་བཞུད་དེ་ཞིབ་པར་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། **།**

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། **དག་བྱ་དག་བྱེད།** **དག་འབྲས་ཡེ་ཤེས་བཞད་པའོ།** **ཁང་པོ་ནི།**

དེ་མ་ཐག་པའི་ཡིད་དེ་ནི། དྲུག་པོ་འཛིན་པས་འཛིན་པ་སྟེ། **།**

རྣམ་པར་རྟོག་བྱེད་རྣམ་རྟོག་ཡིན། ཁོ་ན་ཡང་དག་ཤེས་རབ་དང་། **།**

སྒྲོམ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས། ཁཚོམ་པས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དྲུག་པོ་སྐྱེའག་ག་བྱེད་པའི་གནས་གྱུར་གྱི་རྒྱུད་པ། དེ་དག་སྐྱེ་
 འག་ག་བྱེད་པའི་གནས་དེ་མ་ཐག་པའི་ཡིད་བྱ་བ་དེ་ནི་ཆོགས་དྲུག་བསྐྱེད་ཅིང་དེས་འཛིན་པས་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
 དེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསྐྱེད་པས་ན་མིང་དུ་རྣམ་རྟོག་ཅེས་བྱ་བ་འང་ཡིན་ཏེ། གང་ལྟར་ན་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ནི།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་པ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་
 དང་། ཡུལ་དང་སེམས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས་བཅོམ་པས་སོ་
 སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་རོ། ཁོའི་སྤྱོད་ནི། ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་སོ་སོར་སྐྱེད་ཅིག་གིས་མ་འདྲེས་
 པར་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། **རྒྱལ་པས།** **སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི།** **ཤེས་བྱ་ཀུན་**
ལ་རྟག་མི་ཐོགས། **ཞེས་སོ།** **།**

གཉིས་པ་ནི།

བཟོད་པ་ཆེ་ཐོབ་ཆོ། ཁོན་བཅས་འཛིན་པ་གནས་གྱུར་པས། **།**

ཞིང་ནི་དག་པ་སྟོན་པ་དང་། ཁུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཡེ་ཤེས་དང་། **།**

ལས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཐོགས་མེད་པའི། རྣམ་རྟོག་གནས་ཡོངས་གྱུར་པ་ནི། **།**

སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། **།**

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་བརྒྱུད་པའི་སྐྱབས་སུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆོཉོན་མོངས་པ་
 ཅན་གྱི་ཡིད་གནས་གྱུར་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། **རྒྱལ་ལས།** ཡིད་ནི་གཞན་
 དུ་གྱུར་པ་ནི། །འབྱོར་དང་མཐུན་སྟོགས་མི་རྟོག་པའི། །ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་མེད་ལ། །འབྱོར་པ་དམ་པ་འཐོབ་
 པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བརྒྱུད་པ་དེར་དོན་དང་བཅས་པའི་འཛིན་པ་གནས་གྱུར་པས། རང་
 ཉིད་ཞིད་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པས་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་བདེ་བ་ཅན་
 མའོན་དག་འཕྲོགས་དང་མཚུངས་པའི་ཞིད་དག་པའི་ལོངས་སྟོང་རྣམས་སྟོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ།

ཡང་རྒྱལ་ལས། དོན་བཅས་འཛིན་པ་གནས་གྱུར་ན། །རྫི་ལྟར་འདོད་པའི་ལོངས་སྟོང་རྣམས། །ཁས་ལྷན་ཕྱིར་
 ཞིང་ནི་དག་པ་ལ། །འབྱོར་པ་དམ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ས་བརྒྱུད་པ་དེར་རྟོགས་
 པ་ཡིད་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་ས་དགུ་པར་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟའི་དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་
 འཇུག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ས་བརྒྱུད་པ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ཕྱིན་ལས་སྒྲུ་ཆོགས་པ་རྣམས་གདུལ་བྱ་ཀུན་ལ་
 ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལ་དབང་སྟེ། **རྒྱལ་ལས།** རྣམ་རྟོག་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །དུས་རྣམས་ཀུན་
 ཏུ་ཡེ་ཤེས་དང་། །ལས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཐོགས་མེད་པའི། །འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་དག་པ་ས་གསུམ་དུ་ཆོང་བར་འགྱུར་བའང་**རྒྱལ་ལས།** ཡིད་དང་འཛིན་དང་རྣམ་པར་
 རྟོག་ །གྱུར་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་དང་། །ཞིད་དང་ཡེ་ཤེས་ལས་དག་པ། །དབང་དེ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །
 དབང་དེ་མི་གཡོལ་སོགས་ཀྱི། །ས་གསུམ་ལ་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། །ཁ་ཅིག་ལས་རྣམ་གཉིས་དེ་ལས་གཞན། །
 དབང་ནི་རེ་རེར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མཐར་
 ཐུག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་འདི། །ཁས་ལྷན་པ་དག་པས་སྤིད་ཞིལ། །

མི་གནས་ཞི་དང་བྱམས་པ་དང་། །ཐུགས་རྗེར་ལྷན་ཞིང་འཁོར་རྣམས་ལ། །

སྒྲུ་ཆོགས་སྐྱུ་དང་གསུང་སྟོན་མཛད། །ཆོས་ཆེན་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འགྱུར། །

ཉིང་འཛིན་གཟུངས་རྣམ་ཀུན་གྱི་གཏོར། །ལོངས་སྟོང་རྟོགས་སྐྱེ་ཞེས་སུ་བཞེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་འདི་ནི།
 ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་འཛིན་སྒྲོམ་པ་དག་པ་དང་། སྤིད་ཞི་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོ་བོ་ནི། མཐའ་གཉིས་ལ་མི་
 གནས་པའི་ནི་བཆོན་པོའི་ངང་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གྲོགས་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཞིང་། བྱེད་ལས་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་རང་རང་གང་ལྟར་
 མོས་པ་བཞིན། རྣམ་པ་སྒྲུ་ཆོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སྐུ་སྟོན་པར་མཛད་དེ། **རྒྱལ་ལས།** དུས་རྣམས་
 ཀུན་ཏུ་བྱམས་པ་དང་། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དག་དང་ལྷན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མོས་པ་བཞིན། །སངས་
 རྒྱས་སྐུ་ནི་ངེས་པར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སོར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། ཤེས་བྱ་རི་སྟོང་པ་མ་ལུས་

ཤིང་མ་འདྲེས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་ལས་ནི་འཁོར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་ཅི་འདོད་པའི་འབྱོར་བ་སྟོན་པ་
དང་། ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གསུང་ཆོས་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་
དབྱུངས་ཆེན་པོའི་ཆར་པ་འཁོར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་འབྱུང་ཞིང་འབེབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། **རྒྱལ་ལས།**

འཁོར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་ནི། **འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་མཛད་ཅིང་།** **ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་**
ཕྱིར། **ཆོས་ཀྱི་ཆར་ནི་རབ་ཏུ་འབེབས།** **ཞེས་གསུངས་སོ།** **འབྲས་བུ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་**
དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་དང་རང་ཉིད་ལྷན་ཞིང་གཞན་ལ་འང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་དེ་རྣམས་ཀྱན་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་ལྟར་གྱུར་
པ་ཡིན་ཏེ། **རྒྱལ་ལས།** **ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་རྣམས་ཀྱི།** **གཏེར་དང་འབྲུག་པོ་མོ།** **ཞེས་**

གསུངས་སོ། **ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་མཉམ་ཉིད་དང་སོར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་ནི་སངས་རྒྱུས་**
རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཞེས་སུ་བཤེད་པ་ཡིན་ནོ། **དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ནི་ངེས་**
པ་ལྟ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། **གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་སྒྲུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་ན་བཞུགས་པ།** **འཁོར་ངེས་**
པ་སངས་གནས་ཀྱི་བྱང་ལེམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་དང་། **སྐྱེ་ངེས་པ་མཚན་དང་དཔེ་བྱེད་ཀྱིས་བརྒྱུན་ཅིང་།** **ཆོས་ངེས་**
པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པ། **དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ།** **རྒྱན་**

ལས། **ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཁམས་གསུམ་དུ།** **འཁོར་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཞིང་དང་མཚན།** **སྐྱེ་དང་ཆོས་**
རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་དང་། **མཛད་པ་དག་ནི་ཐ་དད་དོ།** **ཞེས་གསུངས་སོ།** **།**

ལྷུ་པ་ལ་གཉིས། **དག་བྱ་དག་བྱེད།** **དག་འབྲས་སྐྱུ་ཡི་བཤད་པའོ།** **འདམ་ནི།**

སྒོ་ལྟ་ཡིད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ནི། **ཡང་དག་ཀྱན་རྟོག་ལས་སྐྱེས་པ།** **།**

བདེན་བཞིན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན། **ཤེས་བཟོད་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གིས།** **།**

དོན་མཐོང་བདེན་པར་རྟོགས་པ་ལས། **།**

ཞེས་གསུངས་ཏེ། **མིག་སོགས་དབང་པོ་སྒོ་ལྟ་ལྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་།** **དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་སྟེ་སྒོ་ལྟའི་**
ཤེས་པ་ཁག་ཕྱིར་རྟོགས་པའི་ཆ་གཅིག་བཅས། **སྒྱུར་ལམ་གྱི་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་མཐོང་**
བའི་ལམ་གྱིས་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། **མཐོང་ལམ་དེ་འདྲ་སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་།** **ཀྱན་འབྱུང་དང་།** **འགོག་པ་དང་།**
ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། **བདེན་བཞིན་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པའི་བདེན་པ་ཀྱན་རེ་རེ་ལ་འང་ཆོས་ཤེས་བཞི་བཟོད་པ་དང་།**
ཆོས་ཤེས་པ་དང་། **རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་།** **རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ།** **ཡེ་ཤེས་བཞི་བཞིན་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་**
ཡོད་ལ། **དེ་འདྲ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི་སྒྲུག་བསྐྱེད་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་**
ཡེ་ཤེས་དེས་སྒྲུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་གང་ཡིན་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། **ལམ་སོགས་པའི་ཁོངས་ནས་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་**
ཆོས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་བཟོད་པ་དེའི་མཁུག་ཐོག་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟེ་སྒྲུག་བསྐྱེད་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། **།**
སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྤྱུ་མ་དེ་གཉིས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་འཁེལ་རང་ལ་
མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་པོ། **སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་ཤེས་ནི་སྤྱུ་མ་རྗེས་བཟོད་དེ་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་**
འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། **ཀྱན་འབྱུང་སོགས་གསུམ་ལ་འང་དེ་ལྟར་འབྲེས་སྐྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་བཅུ་**
དྲུག་ཏུ་འབྱུར་བ་དག་གིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱུ་མ་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་གསུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་

རྟོགས་པ་ལས་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྒྲ་དོན་ནི། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་
ཐབས་སྒྲ་ཚོགས་པ་འབད་ཚེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དབང་པོ་ལྷ་རྣམས་གནས་གྱུར་ནི། །དོན་ཀུན་འཇུག་དང་ཐམས་ཅད་གྱི། །

ཡོན་ཏན་བརྒྱུན་གྱི་བཅུ་གཉིས་ལ། །དབང་འབྱོར་དེ་ཉིད་མཐར་ཕྱིན་པས། །

གྲུབ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ཁམས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་པའི། །

དཔག་མེད་བསམ་ཡས་སྒྲུལ་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །

འདི་ནི་སྒྲུལ་པའི་སྒྲ་ཆེན་པོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་མཐོང་ལམ་དུ་བདེན་པ་རྟོགས་ཤིང་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆོ་མིག་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷ་
རྣམས་པར་ཤེས་པའི་འབྲུལ་པ་རྣམས་དག་ཅིང་གནས་གྱུར་ནས་ནི། དབང་པོ་རེ་རེས་ཀྱང་གཟུགས་སྒྲ་བྱི་རེ་རེ་གྱུ་
སྟེ་དོན་ལྷ་ལྷ་ལ་འཇུག་པས་དོན་ཀུན་ལ་དབང་པོ་རེ་རེ་བཞིན་འཇུག་པ་དང་། སའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐོག་མར་
གྱུར་པ་རབ་ཏུ་དག་པ་ལ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུན་གྱི་བཅུ་གཉིས་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ས་དང་
པོ་དེར་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱུས་བརྒྱུད་ཞལ་ལ་ལྷ་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་བརྒྱུད་ཆོས་ཉན་པ་དང་།
སྒྲུལ་པ་བརྒྱུད་འབྱེད་པ་དང་། དུས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱུད་སྟོན་པ་དང་། སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་བརྒྱུད་ཡེ་ཤེས་འཇུག་
པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱུད་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་ཙམ་བརྒྱུད་སྒྲུལ་པ་དང་། ཞིང་བརྒྱུད་གཡོ་
བར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་བརྒྱུད་དེ་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་བརྒྱུད་འབྱེད་པ་དང་། རང་གི་
ལུས་བརྒྱུད་སྟོན་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ལ་ཡང་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བརྒྱུད་བརྒྱས་བསྐྱོར་བ་སྟོན་པ་ལ་དབང་
འབྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། **རྒྱལ་པས།** དབང་པོ་ལྷ་རྣམས་གནས་གྱུར་ན། །དོན་ཀུན་འཇུག་དང་ཐམས་ཅད་གྱི། །

ཡོན་ཏན་བརྒྱུན་གྱི་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ས་གཉིས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཕྱག་
བཅུ་གཉིས། ས་གསུམ་པ་ལ་འབྲུམ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས། ས་བཞི་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས། ས་ལྷ་པ་ལ་བྱེ་
བ་ཕྱག་བརྒྱུད་བཅུ་གཉིས། ས་དུག་པ་ལ་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་གཉིས། ས་བདུན་པ་ལ་བྱེ་བ་འབྲུམ་ཕྱག་བཅུ་
གཉིས། ས་བརྒྱུད་པ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་འབྲུམ་ཕྱག་བཅུདི་རྩལ་གྲངས་དང་མཉམ་པ་བཅུ་གཉིས། ས་དགྲ་
པ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་གྲངས་མེད་བྱེ་བ་ཕྱག་བཅུདི་རྩལ་གྲངས་དང་མཉམ་པ་བཅུ་གཉིས། ས་བཅུ་པ་ལ་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་གྲངས་མེད་བྱེ་བ་ཕྱག་བཅུདི་རྩལ་གྲངས་དང་མཉམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲར་བཞིན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
ཞལ་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བར་འགྱུར་ཞེས་མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པ་ལས་གསུངས་པ་འང་ཞར་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དབང་འབྱོར་བ་དེ་ཉིད་མཐར་ཕྱིན་པས་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་
ཤེས་དེའི་བྱེད་ལས་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་སྒྲུལ་པ་རྣམས་སྒྲ་ཚོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསམ་དུ་མེད་པ་
མཐའ་ཡས་པ་སྒྲུལ་པས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་། **རྒྱལ་པས།** བྱ་བ་
གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཁམས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་ཤིང་། །དཔག་མེད་བསམ་ཡས་སྒྲུལ་པ་ཡིས། །
སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་བྱུང་བ་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་སྒྲ་གསུམ་གྱི་

ནང་ནས་སྤྱུལ་པའི་སྐྱེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་སྤྱུལ་པའི་སྐྱེ་ཆེན་པོ་ཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་སྤྱུལ་
 པ་སྐྱེ་ཆེན་གསུམ་གཞན་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱེན་མཆོག་གི་སྤྱུལ་པ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་
 དང་། བཟོའི་སྤྱུལ་པ་དྲི་བའི་རྒྱལ་པོར་བདག་འཕདུལ་བ་ལ་སྤྱུ་དབྱེངས་མཁས་པར་སྤྱུལ་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱེ་
 བའི་སྤྱུལ་པ་རི་དྲགས་རུ་རུར་སྤྱུལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། **རྒྱལ་པོ།** བཟོ་དང་སྤྱེ་དང་བྱེང་ཆུབ་ཆེ། **ལྷ་རལ་**
འདས་པ་རྟག་སྟོན་པ། །སངས་རྒྱུ་སྤྱུལ་པའི་སྐྱེ་ཆེན་པོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་པོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་དག་པ་ལས་སྐྱེ་གསུམ་དུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡང་། **མདོ་སྟོན་གསེར་**
འོད་དམ་པ་ལས། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤངས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེན་ཏེ། །དེ་ལ་གནས་པའི་ཡིད་དག་
 པས་ལོངས་སྤྱོད་ཚྲོགས་པའི་སྐྱེ་ཆེན་ཏེ། །དངོས་པོ་ལ་འབྱུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་པས་སྤྱུལ་པའི་སྐྱེ་ཆེན་
 ཏེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དུག་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྐྱེ་ཆེན་པོ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པའི། །སྐྱེ་གསུམ་མཛད་པར་བཅས་པ་རྣམས། །

ཆོས་དབྱིངས་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱིས་འཁོར་དུ། །ཚྲོགས་པ་འཁོར་འདས་ཐོག་མེད་ཀུན། །

གཅིག་དང་ཐད་དབྱེད་པ་བཟུ། །བཞུགས་པ་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱུར་བཞེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཀུན་གཞི་དང་། ཡིད་ཉོན་ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོག་པ་དུག་པོ་རྣམས་དྲི་
 མ་བྲལ་ཞིང་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་གསུམ་མཛད་པ་སྤྱིན་ལས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དབྱིངས་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་ཚྲོགས་པ་དང་། འཁོར་
 བ་དང་མྱུང་འདས་སུ་གདགས་པ་མེད་ཅིང་རིགས་དང་དོན་ཐད་མེད་པ་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་།
 གཅིག་པ་དང་ཐད་དང་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པ་དེ་དག་གི་མཆོན་མའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རུ་བཞུགས་པ་
 ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། **རྒྱལ་པོ།** ཐད་དེ་རིག་དོན་མེད་
ཕྱིར་དང་། ཚྲོགས་པ་ཐོག་མ་མེད་ཕྱིར་དང་། །སངས་རྒྱུ་སྤྱུལ་པའི་སྐྱེ་ཆེན་པོ་ཅིག་ཏུ་མེད་གནས། །ཐད་དེ་མིན་ཕྱིར་
གཅིག་པ་འདྲ་མིན། །ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །ཡེ་ཤེས་དེའི་སྐྱེ་དོན་ནི། སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིན་ལས་
 གྲོལ་ཏེ་རྣམ་མཁའ་དག་པ་དང་འབྲེལ་བར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་འཕགས་པའི་ཆོས་དང་
 ཡེ་ཤེས་རྣམས་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། **མདོ་ལས།** ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། །སྤྱི་བ་
 གཉིས་ལྟན་དག་མཆོན་ཉིད་ཅན། །ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྒྱལ་བས་གཞུང་གཞན་ཁ་ཅིག་ཏུ། །འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེན་བསྟན། །

དེ་ཆོ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ། །གཞན་ནི་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཞེས་བཞེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་གཞན་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་དལྱུར་བ་ཤད་པ་འདི་
 ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེན་བསྟན་པ་ཡོད་པས། དེའི་ཆོ་མེ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལས་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུར་བཞེད་ལ། མཉམ་ཉིད་སོར་རྟོགས་བྱ་བུ་བསྟེ་ཡེ་ཤེས་གཞན་གསུམ་ནི་གཟུགས་སྐྱེ་ལོངས་སྤྱུལ་

སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་གཅིག་གསུམ་ཐ་དད་སྒྲུལ་ན། མཁ་མཁའ་དང་མཁ་མཁའི་རང་བཞིན་ལ་དབྱེ
 བར་བྱར་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཐ་དད་མེད་ལ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་
 བྱི་སྟོན་གྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྟོན་པ་ལས་བྱུང་བས་གཅིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ
 ལས་། ཟག་མེད་དབྱིངས་ལ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་། ཁ་ཁར་ལྟར་ལུས་ནི་མེད་པ་དང་། སྟོན་གྱི་ལུས་རྩེས་
 འབྲང་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་གཅིག་མིན་མང་པོ་འདྲམ་ན། ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་
 གྱི་ཆོས་སྐུ་དང་ལོངས་སྐུ་ནི་གཅིག་ཡིན་ལ། སྐུ་ལ་སྐུ་འགྲོ་དོན་མཛད་ཚུལ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལས་གྱི་རྩེས་སུ་འགྲོ་
 བས་ཐ་དད་པར་བཞེད་པ་འདྲ་བའོ། སངས་རྒྱལ་སྐུ་གསུམ་པོ་དེའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྟོན་ལས་ནི་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱབ་ཅིང་ཚེལ་བ་དང་རྟོག་པ་མི་མང་འབར་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་ཇི་སྟོན་བར། གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་
 མཐུན་པར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་དང་། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཤར་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་
 བྱེད་ལས་ནི། འདམ་ཇུབ་སྐྱམ། ལུན་པ་བསལ། ལྷ་གུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱི་
 སྟོན་ལས་ཀྱང་། འཁོར་བའི་འདམ་ཇུབ་སྐྱམ། མའི་གཤའི་ལུན་པ་སེལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལྷ་གུ་སྟོན་པར་བྱེད་
 པས་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་སྟོན་ལས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབས་པ་ན་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་སྟོན་ལས་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་ཅིང་སྟོན་ལས་དེ་འདྲ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་དང་།
 སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་ལས་ལ་ཟད་པ་མི་མང་འཁོར་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་

མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་ལ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྒྱལ་རྒྱས་པ་མཛད་སྤྱི་རྒྱན་དང་རྒྱུད་བླ་མ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྟུ་བཞི།

ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་སྐྱེ་བཞི་ཡི། རང་བཞིན་མདོན་གྱུར་སངས་རྒྱས་ཏེ། །

སེམས་ཡིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡི། རིམ་ར་ལྷན་གང་ཀུན་གཞི་ཡིན། །

དི་མེད་རྒྱལ་བའི་སྟིང་པོར་བཛེད། ཁ་དག་ཀུན་རྟོག་འཛམས་བྱེད་པ། །

དག་པའི་ཀུན་རྟོག་ལས་སྐྱེས་པའི། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་དབང་པོ་ནི། །

འཛིན་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པར་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྟུ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀུན་

བརྟགས་གཞུང་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་པ་སྟོ་བྱུང་གྱི་དི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ནས། གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་

བཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་སྐྱེ་བཞི་ཡི་རང་བཞིན་འབྱུར་བ་མེད་པར་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་

ཡིན་ཏེ། **རྒྱུད་ལས།** སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། འོན་ཀྱང་སྟོ་བྱུང་དི་མས་བསྐྱིབས། རྟེན་

བས་ལ་ནན་ནི་སངས་རྒྱས་སོ། ཞེས་དང་། **འཕགས་པ་གྲུ་སྐྱེ་བ་གྱི་ཞལ་ནས།** གང་ཞིག་འཁོར་བའི་རྒྱུར་གྱུར་

པ། རྟེན་ཉིད་སྤྱད་བར་བྱས་པ་ལས། རྟག་པ་དེ་ཉིད་ལྷ་དང་འདས། ཆོས་གྱི་སྐྱེ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། ཞེས་

གསུངས་སོ། གཞུང་འཛིན་དུ་སྤྱད་བའི་སེམས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དུག་

གི་དི་མ་དང་ལྷན་པའི་ཀུན་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲུལ་པའི་རྩ་བ་དི་མ་དང་བཅས་པའི་ཀུན་གཞི་འམ་ཀུན་གཞི་དེ་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཆོགས་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་གི་དི་མ་དང་ལྷན་བཞིན་ཏུ་རང་གི་དོ་བོ་དི་མ་མེད་པའི་

རང་བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་ལ་ནི་རྒྱལ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་གྱི་སྟིང་པོར་བཛེད་ཅིང་དེ་ཉིད་གཞི་ལ་མཁའ་བྲས་བུའི་

གནས་སྐྱབས་ཀུན་ཏུ་འབྱུར་བ་མེད་པར་བཞུགས་པ་སྟེ། **རྒྱུད་བླ་མ་ལས།** ཉེས་པ་སྟོ་བྱུང་དང་ལྷན་བྱིར། །

ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ཉིད་ལྷན་བྱིར། ཇི་ལྟར་སྤྱར་བཞིན་བྱིས་དེ་བཞིན། འབྱུར་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། སངས་རྒྱས་གྱི་སྟིང་པོ་དེ་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་དག་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་འང་

འཕགས་པ་གྲུ་སྐྱེ་བ་ དི་མེད་ཉི་མ་ལྷ་བ་ཡང་། སྤྱིན་དང་དུ་བཞུགས་དང་། སྐྱེ་བ་ཅན་གདོང་དང་རྩལ་ལ་

སོགས། སྐྱིབ་པ་ལྷ་ཡིས་བསྐྱིབས་པར་འབྱུར། རྟེན་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས། འདོད་དང་གནས་

སེམས་ལེའོ་དང་། བོད་པ་དང་ནི་ཐེ་ཆོམ་སྟེ། སྐྱིབ་པ་ལྷ་ཡིས་བསྐྱིབས་པར་གྱུར། ཅེས་གསུངས་པ་

དང་། **རྒྱལ་བ་བྱམས་པས།** ཆོས་ལ་ཁོང་ཁོ་བདག་ལྟ་དང་། འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཛིགས་

དང་། སེམས་ཅན་དོན་ལ་ལྟོས་མེད་ཉིད། འདོད་ཆེན་སྤྱུགས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་བྱུང་རྣམས་གྱི་སྐྱིབ་

རྣམ་བཞི། ཞེས་འཛིག་རྟོག་པའི་སྐྱེ་བོ། ལུས་སྤྱུགས། ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ་བཞི་དེ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་མ་དག་

པའི་སྐྱིབ་རྟོག་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་རྣམས་འཛམས་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་འང་། དག་རྒྱུ་ལྷག་པར་མོས་པ་

ལ། སོགས་པའི་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡང་དག་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་

སྐྱེས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་ཤིང་དད་པའི་ས་པོན་བདག་མེད་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བསམ་གཏན་ཏིང་ལེའཛིན་

གྲིམ་པ་སྤྲོད་ཆེན་པོ་སྤྲོད་སྤྲོད་པའི་མ་མ་ལྟ་བུ་རྣམས་དང་ལྷན་པ་ལས་ལམ་ཞུགས་སྐྱུལ་བའི་སྤྲོད་པོ་རྒྱུར་ཅིང་
 རིམ་གྱིས་ལམ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕགས་པའི་རབ་གྱི་དབང་པོ་འཛིན་པ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པར་གསུངས་སོ། །
 འདི་སྐབས་ཡང་དག་པའི་ཀུན་ཏུ་ཏྲོག་པ་ལས་སྤྲོས་པ་ནི་འཕགས་ཡུལ་ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོ་སྟེ། དེ་ཉིད་འཛིན་
 པའི་དོན་ཅན་ལམ་གྱི་བདེན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཞེད་པ་ལྟར་ན། རྣམ་འཛིན་དོན་དགུ་ལ་འཇུག་ཅིང་
 ཐམས་ཅད་འཛིན་པའི་དོན་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བ་ལས་འདིར་ལམ་གྱི་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱིས་མཐའ་གཉིས་
 སུ་ལྟར་བ་ལས་འཛིན་པའི་དོན་ཏུ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགོན་མཆོག་ཡན་ལག་གི་བཞེད་པ་ཡིན་ཅིང་།
 ཡང་ན། མོས་སྤྲོད་གྱིས་ཆོགས་ལམ་ན་སྤང་བའི་འཛིན་པ་དང་། སྦྱོར་ལམ་ན་གཉེན་པོའི་འཛིན་པ་དང་། མ་
 དག་པའི་སྣམས་སུ་སྤང་བའི་གཉེན་གཉིས་མེད་གྱི་འཛིན་པ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་ནས་ངས་རྒྱས་གྱི་འབྲས་བུའི་
 འཛིན་པ་ཡོད་པས་ལམ་བདེན་དུ་གསུངས་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་མཁས་པའི་དབང་པོའི་བྲིད་རྒྱུན་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །
 དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྡུ་ན། ཆོས་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྤྲོད་པོ་ལ་སྟོབ་པའི་འབྲུལ་པའི་བྲི་མ་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་
 གསུམ་གྱིས་བསྐྱབས་པ་སེམས་ཅན། དེམ་དེ་ཉིད་གཉེན་པོས་སྦྱོང་བས་བརྩོན་པ་ལམ་ཞུགས་གྱི་གང་ཟག །
 དེམ་འདི་སྤྲོད་པས་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་ཏེ་གདོད་ནས་བཞུགས་པའི་སྦྱོང་པའི་ཤེས་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་
 སྟེ། **རྒྱུད་སྤྲོད་མ་ལས།** མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། ཤེན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། སེམས་ཅན་བྱུང་
 རྒྱུ་བསེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 རྩ་བའི་གསུམ་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གསུམ། གཞུང་འདི་བཤད་པའི་དགོས་པ། དེ་ཉིད་ཏྲོགས་པར་སྟོན་པ།
 གཞུང་མཛད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 དོན་དམ་ཚུལ་འདི་མ་ཏྲོགས་པས། རྩོང་ས་རྣམས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་མཆོར་འབྱུངས། །
 ཐེག་ཆེན་གྱི་འདི་མ་ཏྲོགས་པས། །གང་གིས་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་འགྱུར། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། འབྲུལ་པ་སྟོབ་པའི་བྲི་མས་བསྐྱབས་པའི་བྱིས་པ་དང་། སོ་སེའི་སྦྱོབ་པོ་དང་། ཐེག་པ་
 དམན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཞུང་རྣམས་
 ལས་གསལ་བར་བསྟན་པ། རྣམ་ཤེས་འཁོར་བའི་ཆོས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཟུང་འདས་གྱི་རང་བཞིན་འདི་ལྟ་བུ་མ་
 ཏྲོགས་པས། རང་འཛིན་པ་དང་། རང་ཡིར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་མ་རིག་པའི་སྦྱིབ་པས་རྩོང་ས་པ་རྣམས།
 ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བ་སྤྱད་བསྡུལ་གྱི་རྒྱུ་མཆོཆེན་པོར། ལས་གྱི་རྒྱུད་ལུགས་དྲག་པོས་བདས་ནས་རང་
 དབང་མེད་པར་འབྱུངས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པའི་སྟོབ་པོས་ཅན་རྣམས་ཐེག་དམན་ལས་ཆེ་བ་
 བདུན་གྱིས་འཕགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུ་བོ་ཆེ་འདི་ལ་བཞེད་པ་མ་གཏོགས། ཐམས་གཞན་གང་གིས་སྤྱད་
 བསྡུལ་གྱི་རྒྱུ་མཆོད་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཕྱིན་པར་མི་རུས་སོ། །དེས་ན་མི་གནས་པའི་ཟུང་འདས་ཆེན་པོ་
 ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་འདི་ཏྲོགས་པ་ཁོཅ་གཤམ་ཆེ་བ་སྟེ། **སྤྱད་པ་ལས།** ཐེག་པ་
 འདི་ནི་མཁའ་འདྲུག་ཞལ་མེད་པར་ཆེན་ཏེ། །དག་པ་སྤྲོད་བདེ་བ་མཛོན་པར་འཕྲོད་བྱེད་ཐེག་པའི་མཆོག །དེ་
 གང་ཞོན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟུང་ན་རྩོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 གཉིས་པ་ནི།

ཀུན་གྱིས་འདི་དོན་རྟོགས་པར་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་པ་མར་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་སྤྱི་དང་། བྱུང་པར་སྐྱལ་ལྡན་གཏུག་གྱུར་གྱིས་ཀུན་གྱིས་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ཐོག་མར་ཐོས་པའི་ཤེས་རབས་ཀྱིས་གོ། །བར་དུ་བསམ་པས་ཉམས་སུ་སྒྱུར་། མཐར་བསྐྱོམ་པས་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་ཏེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མཛོན་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་པའོ། །

གསུམ་པའི།

རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་འབྱེད་པའི་བསྐྱེད་བཅོས། ཡག་ལོ་རྒྱ་བ་བཅུ་པའི་ཆོས་གཅིག་ལ་རང་བྱུང་རྩིས་བདེ་ཆེན་སྟེང་གི་རི་བྱོད་དུ་སྦྱར་བའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འབྲུལ་བཅས་འཁོར་བའི་ཆོས་འབྱུང་བའི་གཞི་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་པ་བརྒྱད་དང་། འབྲུལ་བྱལ་གྱུར་ན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱུས་ལ་སྦྱང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ་དོན་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱི་མ་མེད་པ་འདི་ཉིད། རབ་བྱུང་དུག་པའི་ནང་ཆོན་པག་ལོ་རྒྱ་བ་བཅུ་པའི་དཀར་སྟོན་གསུང་གི་ཆོས་གཅིག་ལ། ཐབས་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟིང་རྩེ་ལས་རང་བྱུང་བ། ཤེས་རབས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩིས་སྤྱོད་ཞིའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དགོལ་བར་མཛད་པ་དེས། མཁའ་སྟོང་བླགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཚུར་ཕུ་བདེ་ཆེན་སྟེང་ཞེས་བྱ་བ་འདུ་འཛིན་དཔེ་བཞིན་པའི་རི་བྱོད་དུ་གོ་སྟོན་དོན་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་དུ་ལེགས་པར་སྦྱར་བའོ། །ཞེས་སོ། །

གཞུང་འདི་ལ་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱིས་བཅད། དེ་སྐུས་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་རྒྱས་འགྲེལ། ལྷ་དམར་ལྷ་པས་དེ་དོན་བསྐྱུས་པའི་མཚན་བྱ། མཁའ་དབང་ལྷ་ལུང་པས་རང་སྟོབས་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་མཚན་རྟེན་སོགས་མཆིས་ནའང་རང་བྱུང་རྒྱལ་བའི་གསུང་སྟོན་ཉིད་གཅེས་པར་བཟུང་སྟེ་རྒྱས་བཤད་དུ་མ་སྟོས་པར་གོ་སྟོན་དོན་གསལ་གྱིས་འགྲེལ་ཆུང་དུ་བྲིས་པའོ། །

གསུང་རབ་ཀུན་ལས་མ་དབྱུང་བ། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་བཅུད་ནི། ཉུང་དུ་འཛིག་གིས་རྒྱ་ཆེའི་དོན། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པས་གསལ་བར་མཛད། །དེ་དོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བས། །བདག་སྟོས་ཇི་བཞིན་དཔོག་མིན་གྱང་། །ཕྱོགས་ཅམ་ལྷ་བའི་སྟོ་ཡི་མིག་སྐྱལ་མཉམ་གཞན་གྱིས་ཐོབ་ཕྱིར་བྲིས། །རྣམ་ཤེས་འབྲུལ་པའི་སྐབས་ལས་གོལ། །སྦྱང་ཡེ་ཤེས་སྦྱང་བརྒྱས། །རྟག་ཅིང་བྱུང་བའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས། །མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་ཤོག །

རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་ཆུང་གསུམ་ལ་ད་ལྟའི་བར་རྩ་བའི་ལུང་དང་བཤད་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་པར་བཞུགས་པས། ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་དེའི་གསུང་རབ་ལ་ཞབས་ཏོག་ཁོན་དམིགས་ཏེ་མཁའ་པ་བྱུང་བྲག་གསལ་འདོད་འབྲུན་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་བཤད་རྒྱུན་རྣམ་དག་མ་ཆད་ཅམ་བྱུང་ན་སྟེ་པའི་ལྷག་བསམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། མང་ཐོས་དག་སྦྱང་གི་གཞུགས་བརྟན་ཀྱི་དག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའམ་སྟོ་གོས་མཐའ་ལས་ཀྱིས་དཔལ་སྦྱངས་ཡང་

དཔེ་ཀུན་བཟང་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་གླིང་དུ་བསྐྱེས་པ་དག་ལེགས་འཕེལ། །